



# Regeringens proposition

## 2008/09:127

Förbättrade och förenklade villkor i arbetslöshetsförsäkringen, m.m.

Prop.  
2008/09:127

---

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 12 mars 2009

*Fredrik Reinfeldt*

*Sven Otto Littorin*  
(Arbetsmarknadsdepartementet)

## Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller förslag till ändringar i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

Det föreslås, vid prövning av medlemsvillkoret under 2009, att den sökande för varje medlemsmånad ska få tillgodoräkna sig ytterligare en månad, vilket leder till att medlemsvillkoret uppfylls redan efter sex månaders medlemskap. Det föreslås vidare att vissa socialförsäkringsförmåner beaktas vid beräkning av arbetslöshetsersättning till personer som varit tillfälligt eller delvis frånvarande från arbetet före arbetslösheten.

Det föreslås även bestämmelser som slår fast innebörden av centrala begrepp såsom ramtid och dagpenning. Samordningen av dagpenning och aktivitetsstöd föreslås regleras ytterligare. Reglerna om normalarbetstidens beräkning ses över och föreslås struktureras om. Ersättningsreglerna i inkomstbortfallsförsäkringen föreslås renodlas och separeras från grundförsäkringen.

Kraven på aktuellt arbete respektive viss arbetad tid för rätt till inträde i en arbetslöshetskassa föreslås tas bort. Det lämnas även förslag om att arbetslöshetsavgiften ska reduceras med 50 kronor per ej arbetslös medlem och månad. En ny instansordning föreslås för arbetslöshetskassornas beslut om medlemsavgifter och beslut om särskild uttaxering. Slutligen föreslås viss uppgiftsskyldighet för Försäkringskassan gentemot arbetslöshetskassorna.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2009.

## Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut .....	4
2	Lagtext .....	5
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring .....	5
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring .....	14
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor .....	15
3	Ärendet och dess beredning .....	20
4	Förtydligande av centrala begrepp och villkor i arbetslöshetsförsäkringen .....	20
4.1	Medlemsvillkoret .....	20
4.2	Ramtid och dagpenning .....	22
4.3	Samordning med aktivitetsstöd .....	23
4.4	Huvudregeln för normalarbetstidens bestämmande – sammanläggning av tid med förmåner .....	27
4.5	Normalarbetstid efter upparbetande av ett nytt arbetsvillkor under pågående ersättningsperiod .....	30
4.6	Normalarbetstid efter deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar .....	31
5	Förtydligande av reglerna om ersättning enligt grund- och inkomstbortfallsförsäkringen .....	32
5.1	Dagpenning i form av grundbelopp .....	32
5.2	Dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning .....	33
5.3	Dagsförtjänst .....	33
5.4	Ersättning efter deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar .....	35
6	Ändrade villkor för medlemskap och avgifter i arbetslöshetskassorna, m.m. ....	36
6.1	Nytt inträdesvillkor .....	36
6.2	Avdrag från arbetslöshetsavgiften .....	39
6.3	Överklagande av beslut om medlemsavgifter m.m. ....	41
7	Försäkringskassans uppgiftsskyldighet .....	43
8	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser .....	44
8.1	Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring .....	44
8.2	Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring .....	45
8.3	Lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor .....	45
9	Konsekvenser .....	46
9.1	Ändrat inträdesvillkor, tillfällig ändring av medlemsvillkoret samt sänkt arbetslöshetsavgift .....	46
9.2	Intentionerna med de särskilda beräkningsreglerna från tidigare propositioner fullföljs .....	47

9.3	Effekter av förändrad hantering av frånvaro .....	49	Prop. 2008/09:127
9.4	Effekt på uttag av arbetslöshetsersättning på deltid.....	49	
9.5	Effekter av förändrat informationsutbyte .....	50	
9.6	Effekter av ny instansordning vid överklagande av arbetslöshetskassans beslut om medlemsavgifter och särskild uttaxering .....	50	
9.7	Konsekvenser ur ILO-perspektiv.....	50	
9.8	Övriga förslag.....	50	
10	Författningskommentar .....	51	
10.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring .....	51	
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring .....	59	
10.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor .....	59	
Bilaga 1	Sammanfattning av promemorian Förbättrade och förenklade villkor i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2008:77).....	63	
Bilaga 2	Promemorians lagförslag .....	64	
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanser.....	78	
Bilaga 4	Lagrådsremissens lagförslag.....	79	
Bilaga 5	Lagrådets yttrande.....	84	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 2009 .....	85	

# 1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2008/09:127

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,
2. lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,
3. lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

## 2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

### 2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring<sup>1</sup>

*dels* att 30 a § ska upphöra att gälla,

*dels* att nuvarande 28 § ska betecknas 23 b § och att nuvarande 29 § ska betecknas 25 a §,

*dels* att 7, 16, 17, 23, den nya 23 b, 24, 25, den nya 25 a, 26, 27 a, 30, 31, 37 och 48 c §§ samt rubriken närmast före 16 § ska ha följande lydelse,

*dels* att det i lagen ska införas tolv nya paragrafer, 15 a–15 c, 19, 22 a och 22 b, 23 a och 23 c–23 g §§, samt närmast före 23 a § en ny rubrik av följande lydelse,

*dels* att rubriken närmast före 16 § ska sättas närmast före den nya 15 a § samt att rubriken närmast före 20 § ska sättas närmast före den nya 19 §.

*Nuvarande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

7 §<sup>2</sup>

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att medlemmen efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret enligt 12–14 a §§ (medlemsvillkor).

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att medlemmen efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret enligt 12–14 §§ (medlemsvillkor).

*Vid prövning av medlemsvillkoret ska för den sökande, vid beräkning av medlemstid, för varje medlemsmånad tillgodoräknas närmast föregående månad som inte redan ingår i medlemstiden.*

<sup>1</sup> Senaste lydelse av 30 a § 2007:810.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2006:1546.

### **Ramtid och överhoppningsbar tid**

#### *15 a §*

*Med ramtid avses de tolv månader som närmast föregått den månad när sökanden anmält sig som arbetslös hos den offentliga arbetsförmedlingen. Om anmälningstiden innehåller arbete, tid med föräldrapenning eller totalförsvarsplikt i sådan omfattning att den kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor, ska den dock ingå i ramtiden.*

#### *15 b §*

*För en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyllt ett arbetsvillkor före deltagandet i programmet, utgör ramtiden de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden påbörjade programmet.*

#### *15 c §*

*För en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyllt ett arbetsvillkor under deltagande i programmet, utgör ramtiden de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden uppfyllt arbetsvillkoret. Detsamma gäller för den som omfattas av 23 § tredje stycket.*

#### 16 §<sup>3</sup>

När ramtid ska bestämmas enligt 12 § räknas inte den tid då den sökande varit hindrad att arbeta på grund av

1. styrkt sjukdom,
2. avslutad heltidsutbildning som den sökande har avslutat efter fyllda 25 år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst 5 månader,

När ramtid ska bestämmas räknas inte den tid då den sökande varit hindrad att arbeta på grund av

<sup>3</sup> Senaste lydelse 2008:310.

3. tvångsvård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,

4. frihetsberövande på kriminalvårdens område,

5. a) vård av eget barn som inte har fyllt 2 år eller vård av adoptivbarn i 2 år efter barnets ankomst i familjen, eller,

b) vård av eget barn som inte har fyllt 3 år eller vård av adoptivbarn i 3 år efter barnets ankomst i familjen, under förutsättning att den sökande omedelbart före ledigheten hade ett förvärvsarbete i sådan omfattning att det motsvarar minst ett arbetsvillkor,

6. beslut enligt smittskyddslagen (2004:168) eller livsmedelslagen (2006:804) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av livsmedelslagen,

7. utlandsvistelse till följd av att den sökande följt med sin make eller maka vid dennes arbete i utlandet under förutsättning att makens eller makans arbetsgivare har sitt säte i Sverige och att lönen utbetalas från Sverige, varvid med make eller maka jämställs person med vilken den sökande sammanbor under förhållanden som liknar makars, eller

8. vård av närstående när hel ersättning lämnats enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård.

Första stycket 6 gäller dock inte när fråga är om hälsokontroll vid inresa enligt 3 kap. 8 § eller avspärning enligt 3 kap. 10 § smittskyddslagen.

#### 17 §<sup>4</sup>

När ramtid *skall* bestämmas När ramtid *ska* bestämmas  
enligt 12 § räknas inte heller tid då den sökande räknas inte heller tid då den sökande

1. fått föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,

2. varit hindrad att arbeta på grund av tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarsplikt, eller

3. utfört förvärvsarbete som arbetsgivaren finansierat med särskilt anställningsstöd enligt förordningen (1997:1275) om anställningsstöd.

Tid som enligt 13 a § har jämställt med förvärvsarbete *skall* dock räknas in i ramtiden. Tid som enligt 13 a § har jämställt med förvärvsarbete *ska* dock räknas in i ramtiden.

#### 19 §<sup>5</sup>

*Ersättning från arbetslöshetsförsäkringen lämnas i form av dagpenning.*

#### 22 a §

*Prövning och beviljande av en ersättningsperiod får göras för den som deltar i ett arbetsmark-*

<sup>4</sup> Senaste lydelse 2007:393.

<sup>5</sup> Tidigare 19 § upphävd genom 2006:1546.

22 b §

*För en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd utan att ha en pågående ersättningsperiod och som uppfyllt ett arbetsvillkor under deltagande i programmet, räknas ersättningsperioden från och med den tidpunkt när sökanden uppfyllde arbetsvillkoret.*

23 §<sup>6</sup>

Om arbetslösheten upphör före ersättningsperiodens slut, har den sökande rätt till ersättning under det återstående antalet dagar av perioden vid ny arbetslöshet, även om den sökande då inte uppfyller arbets- och karensvillkoren.

Sökanden har dock inte rätt till ersättning efter det att en sammanhängande tid av 12 månader har förflutit sedan den sökande senast fick *ersättning*. I sådan tid räknas inte in tid som anges i 16 och 17 §§.

Om ersättningsperioden har löpt ut men den sökande under perioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret lämnas ersättning under ytterligare en ersättningsperiod. Då *skall* dock karensvillkoret på nytt uppfyllas. Den nya ersättningsperioden räknas från den tidpunkt när den tidigare perioden löper ut.

Sökanden har dock inte rätt till ersättning efter det att en sammanhängande tid av 12 månader har förflutit sedan den sökande senast fick *dagpenning eller aktivitetsstöd*. I sådan tid räknas inte in tid som anges i 16 och 17 §§.

Om ersättningsperioden har löpt ut men den sökande under perioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret lämnas ersättning under ytterligare en ersättningsperiod. Då *ska* dock karensvillkoret på nytt uppfyllas. Den nya ersättningsperioden räknas från den tidpunkt när den tidigare perioden löper ut.

**Normalarbetstid**

23 a §

*För den som är ersättningsberättigad fastställs en normalarbetstid.*

28 §

*Som normalarbetstid skall gälla den genomsnittliga arbetstiden*

23 b §<sup>7</sup>

*Normalarbetstiden utgör den genomsnittliga arbetstiden under*

<sup>6</sup> Senaste lydelse 2007:393.

<sup>7</sup> Senaste lydelse av tidigare 28 § 2007:393.



under hela den i 12 § angivna ramtiden om tolv månader.

När dagpenning lämnas enligt 27 a eller 30 §§ skall som normalarbetstid gälla den normalarbetstid den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning.

För den som inte fått arbetslöshetsersättning utgör utbudet i jobb- och utvecklingsgarantin sökandens normalarbetstid.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omräkning av normalarbetstid.

sökandens ramtid.

Vid bestämmande av normalarbetstid ska utöver arbetad tid även beaktas tid som ersatts med sjuklön eller ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön, eller med följande socialförsäkringsförmåner

1. föräldrapenningförmån, sjukpenning, havandeskapspenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,

2. ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård, eller

3. smittbärapenning enligt lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare.

Det som sägs i andra stycket gäller endast månader som innehåller förvärvsarbete minst i sådan omfattning att de kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor.

### 23 c §

Till en sökande som fått dagpenning i form av grundbelopp och under ersättningsperioden uppfyllt ett nytt arbetsvillkor ska, om det är förmånligare, som normalarbetstid gälla den normalarbetstid som den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning. Detta får tillämpas för högst två ersättningsperioder som följer direkt efter varandra.

### 23 d §

Till en sökande som får sin dagpenning fastställd enligt 27 a § ska som normalarbetstid gälla den normalarbetstid den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning.

## 23 e §

*Till en sökande som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar och tidigare fått ersättning enligt grundförsäkringen, eller inte tidigare fått arbetslöshetsersättning, ska som normalarbetstid gälla sökandens totala arbetsutbud under deltagande i respektive garanti. Detta gäller endast om ansökan om ersättning sker inom 12 månader från tidpunkten när sökanden lämnade respektive garanti och får tillämpas högst två gånger för en sökande.*

## 23 f §

*Till en sökande som får sin dagpenning fastställd enligt 30 § ska som normalarbetstid gälla sökandens totala arbetsutbud under deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin respektive jobbgarantin för ungdomar.*

## 23 g §

*Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omräkning av normalarbetstid.*

## 24 §

Ersättning enligt grundförsäkringen lämnas med ett belopp per dag som inte är baserat på tidigare förvärvsinkomster (dagpenning i form av grundbelopp).

Dagpenning i form av grundbelopp lämnas med det belopp som regeringen fastställer, om inte annat följer av denna lag.

Dagpenning i form av grundbelopp bestäms utifrån sökandens normalarbetstid och det belopp som regeringen fastställer, om inte annat följer av denna lag.

25 §<sup>8</sup>

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas med ett belopp per dag som är baserat på tidigare förvärvsinkomster (dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning).

Dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning lämnas med högst *det belopp som regeringen fastställer och lägst det belopp som bestäms enligt 24 § andra stycket*, om inte annat följer av denna lag.

Dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning *bestäms utifrån sökandens dagsförtjänst, normalarbetstid och det högsta respektive lägsta belopp som regeringen fastställer*, om inte annat följer av denna lag.

## 29 §

Med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om sökande med månadslön, 1/22 av den månadsinkomst, som den sökande *före arbetslöshetens inträde vanligen fick under arbetstid som var normal för den sökande*.

25 a §<sup>9</sup>

Med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om sökande med månadslön, 1/22 av den månadsinkomst, som den sökande *haft under ramtiden*.

*För den som omfattas av 23 b § andra stycket ska dagsförtjänsten beräknas på sökandens förvärvsinkomst och det ersättningsbelopp som lämnats.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omräkning av dagsförtjänst.

Bestämmelser om beräkningen av dagsförtjänsten för företagare finns i 37 §.

26 §<sup>10</sup>

Om inte annat följer av 25 § andra stycket, 27 §, 27 a § eller 30 §, lämnas dagpenning med ett belopp som motsvarar följande procentsatser av den sökandes dagsförtjänst *under normalarbetstiden*.

- 80 procent under de första 200 dagarna av ersättningsperioden, och
- 70 procent under resten av ersättningsperioden.

När det bestäms med vilken procentsats ersättning *skall* lämnas *skall* dag då en sökande fått aktivitetsstöd enligt förordningen

Om inte annat följer av 25 § andra stycket, 27 §, 27 a § eller 30 §, lämnas dagpenning med ett belopp som motsvarar följande procentsatser av den sökandes dagsförtjänst.

När det bestäms med vilken procentsats ersättning *ska* lämnas *ska* dag då en sökande fått aktivitetsstöd enligt förordningen

<sup>8</sup> Senaste lydelse 2006:1546.

<sup>9</sup> Senaste lydelse av tidigare 29 § 2006:470.

<sup>10</sup> Senaste lydelse 2007:393.

(1996:1100) om aktivitetsstöd jämställas med ersättningsdag enligt denna lag. Därvid beaktas inte dagar före den 1 januari 2007.

(1996:1100) om aktivitetsstöd jämställas med ersättningsdag enligt denna lag. Därvid beaktas inte dagar före den 1 januari 2007.

### 27 a §<sup>11</sup>

Till en sökande som under ersättningsperioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret och för vilken ersättning lämnas under ytterligare en ersättningsperiod *skall, om det är till förmån för honom eller henne*, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för *ersättningen under den närmast föregående ersättningsperioden. Beloppet skall vara lägst det belopp som bestäms enligt 24 § andra stycket.*

*Om inte annat följer av 25 § andra stycket, ska till en sökande som under ersättningsperioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret och för vilken ersättning lämnas under ytterligare en ersättningsperiod, om det är förmånligare, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade arbetslöshetsersättningen.*

Det som sägs i första stycket får tillämpas för högst två ersättningsperioder som följer direkt efter varandra.

### 30 §<sup>12</sup>

Till en sökande som lämnat jobb- och utvecklingsgarantin *får, om det är förmånligare, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar vad som senast lämnades i aktivitetsstöd* under deltagandet i jobb- och utvecklingsgarantin. *Beloppet skall dock lägst vara det som bestäms enligt 24 § andra stycket, om ansökan om ersättning sker inom 12 månader från tidpunkten när sökanden lämnade jobb- och utvecklingsgarantin.*

*Om inte annat följer av 25 § andra stycket, ska till en sökande som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar, om det är förmånligare, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade arbetslöshetsersättningen. Detta gäller endast om ansökan om ersättning sker inom 12 månader från tidpunkten när sökanden lämnade respektive garanti och får tillämpas högst två gånger för en sökande.*

Det som sägs i första stycket får tillämpas högst två gånger för en sökande.

### 31 §

Får en sökande med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning från någon annan än arbetslöshetskassan, får dagpenning

Får en sökande med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning från någon annan än arbetslöshetskassan, får dagpenning

<sup>11</sup> Senaste lydelse 2007:393.

<sup>12</sup> Senaste lydelse 2007:393.

lämnas med högst skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt 26–29 §§ och ersättningen.

lämnas med högst skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt 26–30 §§ och ersättningen.

### 37 §

När underlaget bestäms för beräkningen av dagsförtjänsten *skall* för företagare dagsförtjänsten bygga på den genomsnittliga inkomsten under de tre senaste åren före avvecklingsåret. Om företagaren har lagt ned sin verksamhet inom 12 månader från det att företagaren startade den kan ersättningen baseras på företagarens tidigare anställning.

När underlaget bestäms för beräkningen av dagsförtjänsten *ska* för företagare dagsförtjänsten bygga på den genomsnittliga inkomsten under de tre senaste åren före avvecklingsåret. Om företagaren har lagt ned sin verksamhet inom 12 månader från det att företagaren startade den kan ersättningen baseras på företagarens tidigare anställning.

*Bestämmelser om sammanläggning av förvärvsinkomst och förmåner vid beräkning av dagsförtjänst finns i 25 a § andra stycket.*

### 48 c §<sup>13</sup>

Försäkringskassan och Centrala studiestödsnämnden *skall* till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild som har betydelse för tillämpningen av denna lag.

Försäkringskassan och Centrala studiestödsnämnden *ska* till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild som har betydelse för tillämpningen av denna lag.

Försäkringskassan *skall* till en arbetslöshetskassa även lämna

Försäkringskassan *ska* till en arbetslöshetskassa även lämna de uppgifter om föräldraskap som behövs för att pröva rätten till arbetslöshetsersättning.

– de uppgifter om föräldraskap som behövs för att pröva rätten till arbetslöshetsersättning, *och*

– *de uppgifter som Försäkringskassan har om en medlem i arbetslöshetskassan utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009. Bestämmelsen i 7 § i sin nya lydelse tillämpas dock för tid från och med den 1 januari 2009.

2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ersättningsperioder som beviljats före ikraftträdandet.

<sup>13</sup> Senaste lydelse 2007:393.

## 2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Häri genom föreskrivs att 7 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

### *Lydelse enligt lagförslag 2.1*

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att medlemmen efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret enligt 12–14 §§ (medlemsvillkor).

*Vid prövning av medlemsvillkoret ska för den sökande, vid beräkning av medlemstid, för varje medlemsmånad tillgodoräknas närmast föregående månad som inte redan ingår i medlemstiden.*

### *Föreslagen lydelse*

#### 7 §<sup>1</sup>

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att medlemmen efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret enligt 12–14 §§ (medlemsvillkor).

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
2. Äldre föreskrifter gäller för medlemsmånader som påbörjats före ikraftträdandet.

<sup>1</sup> Senaste lydelse 2009:000. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.

## 2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor<sup>1</sup>

*dels att 34 a och 98 §§ ska upphöra att gälla,*

*dels att rubriken närmast före 98 § ska utgå,*

*dels att 34, 37, 48, 49, 87 och 95 §§ samt rubriken närmast före 95 § ska ha följande lydelse,*

*dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 48 a, 48 b och 94 a §§, samt närmast före 94 a § en ny rubrik av följande lydelse,*

*dels att det i lagen närmast före 99 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Överklagande av beslut från Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen”.*

*Nuvarande lydelse*

*Föreslagen lydelse*

### 34 §<sup>2</sup>

Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som uppfyller villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. *Medlemskap får dock beviljas endast den som under en sammanhängande period av fem veckor under minst fyra veckor har förvärvsarbetat i genomsnitt minst 17 timmar per vecka och fortfarande arbetar i minst denna omfattning.* Rätt att bli medlem har inte den som

1. är medlem i en annan arbetslöshetskassa, eller

2. har fyllt 64 år.

*Rätt att bli medlem har även den som till följd av att han eller hon uppfyller studerandevillkoret enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring är berättigad till ersättning enligt grundförsäkringen och som utbildat sig för arbete i yrkeskategori eller bransch inom kassans verksamhetsområde.*

Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som *vid ansökningstillfället förvärvsarbetar och uppfyller villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. Även den som vid ansökningstillfället inte arbetar har rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa, om han eller hon uppfyllde villkoren när han eller hon senast arbetade.* Rätt att bli medlem har *dock* inte den som är medlem i en annan arbetslöshetskassa eller har fyllt 64 år.

<sup>1</sup> Senaste lydelse av

34 a § 2000:1461

98 § 2002:543.

<sup>2</sup> Senaste lydelse 2000:1461. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

När medlemskap i arbetslöshetskassan beviljas anses inträdet i kassan ha skett första dagen i den kalendermånad när *förvärvsarbete enligt första stycket påbörjades, dock tidigast* första dagen i den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes.

När medlemskap i arbetslöshetskassan beviljas anses inträdet i kassan ha skett första dagen i den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes.

37 §<sup>3</sup>

Arbetslöshetskassans styrelse *skall*, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som

1. inte uppfyller och inte heller under de senaste sex månaderna har uppfyllt bestämmelsen i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde, eller

2. medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift om något förhållande av betydelse för hans eller hennes rätt till medlemskap eller ersättning.

Om det finns särskilda skäl *skall* styrelsen, i stället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätten till ersättning enligt bestämmelser om detta i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

*Första stycket 1 gäller inte sådana medlemmar som grundar sitt medlemskap endast på förhållanden som avses i 34 § andra stycket.*

Arbetslöshetskassans styrelse *ska*, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som

Om det finns särskilda skäl *ska* styrelsen, i stället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätten till ersättning enligt bestämmelser om detta i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

48 §<sup>4</sup>

En arbetslöshetskassa ska till staten för varje kalendermånad betala en finansieringsavgift för finansiering av del av statens kostnader för utbetalad ersättning för varje medlem som fanns i kassan den sista dagen i månaden. Finansieringsavgiften ska motsvara 131 procent av den under månaden genomsnittligt utbetalade dagpenningen enligt inkomstbortfallsförsäkringen delat med tolv.

*En arbetslöshetskassa ska till staten utöver finansieringsavgiften för varje kalendermånad betala en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska motsvara 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen.*

<sup>3</sup> Ändringen innebär att tredje stycket upphävs.

<sup>4</sup> Senaste lydelse 2008:410. Ändringen innebär att andra–fjärde styckena upphävs.



När arbetslöshetskassan enligt 41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften ska denna vara 300 kronor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under den månad arbetslöshetsavgiften avser.

Finansieringsavgiften och arbetslöshetsavgiften får tillsammans högst motsvara vad kassan betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser.

#### 48 a §

En arbetslöshetskassa ska till staten utöver finansieringsavgiften för varje kalendermånad betala en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska motsvara 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen.

Från arbetslöshetsavgiften ska avdrag göras med 50 kronor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under den månad arbetslöshetsavgiften avser. Arbetslöshetsavgiften är dock alltid lägst 0 kronor.

När arbetslöshetskassan enligt 41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften, ska denna vara 300 kronor för varje sådan medlem som avses i andra stycket.

#### 48 b §

Finansierings- och arbetslöshetsavgifterna får tillsammans högst motsvara vad kassan betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser.

49 §<sup>5</sup>

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om när och på vilket sätt betalningarna enligt 48 § skall göras.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om när och på vilket sätt betalningarna enligt 48–48 b §§ ska göras.

87 §<sup>6</sup>

För den kompletterande kassan gäller i övrigt bestämmelserna i denna lag med följande undantag.

Bestämmelserna i 1 § andra stycket och 5 § första stycket 2 om kassans verksamhetsområde, bestämmelsen i 3 § om minsta antal medlemmar, bestämmelsen i 8 § om att registrering i vissa fall får vägras samt bestämmelserna i 82–84 §§ om fusion gäller inte.

Bestämmelserna i 3 §, 5 § första stycket 12, 34–47 a §§ samt 60 § om medlemskap, medlemsförteckning, medlemsavgift m.m., i 48 § om finansieringsavgift och arbetslöshetsavgift, samt i 95–97 §§ och 111–115 §§ om överklagande, omprövning och ändring gäller för de anslutna i stället för medlemmarna. Vad som sägs i 31 och 61 §§ om medlem gäller även den som är ansluten till den kompletterande arbetslöshetskassan.

Bestämmelserna i 3 §, 5 § första stycket 12, 34–47 a §§ samt 60 § om medlemskap, medlemsförteckning, medlemsavgift m.m., i 48–48 b §§ om finansieringsavgift och arbetslöshetsavgift, i 94 a § om uppgiftsskyldighet, samt i 95–97 §§ och 111–115 §§ om överklagande, omprövning och ändring gäller för de anslutna i stället för medlemmarna. Vad som sägs i 31 och 61 §§ om medlem gäller även den som är ansluten till den kompletterande arbetslöshetskassan.

I stället för vad som sägs i 17 § tredje stycket gäller för den kompletterande arbetslöshetskassan följande. Till styrelseledamot får utses medlemmar, förtroendevalda eller anställda i de organisationer som är medlemmar i föreningen. Styrelseledamöterna får inte vara styrelseledamöter, kassaförestandare eller ombud vid föreningsstämma i en annan arbetslöshetskassa.

Bestämmelserna i 51–54 §§ om val av ombud och valda ombud gäller i den kompletterande arbetslöshetskassan på motsvarande sätt ombud som utses av medlemsorganisationerna. För sådana ombud gäller vad som i tredje stycket sägs om styrelseledamot i den kompletterande kassan.

*Uppgiftsskyldighet**94 a §*

*Försäkringskassan ska till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om medlemmar i arbetslöshetskassan som avser*

<sup>5</sup> Senaste lydelse 2006:1545.

<sup>6</sup> Senaste lydelse 2008:410.

1. aktivitetsstöd och utvecklingsersättning, och

2. utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

Överklagande i ärenden om rätt till medlemskap i en arbetslöshetskassa

Överklagande av en arbetslöshetskassas beslut

95 §<sup>7</sup>

Beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden om rätt till medlemskap enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Behörig länsrätt är den inom vars domkrets det första beslutet i saken har fattats.

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

Beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden enligt denna lag om rätt till medlemskap, medlemsavgifter och särskild uttaxering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Behörig länsrätt är den inom vars domkrets det första beslutet i saken har fattats.

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i första stycket ska nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

*Arbetslöshetskassans beslut enligt denna lag i andra fall än som avses i första stycket får inte överklagas.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.

2. Äldre föreskrifter gäller för beslut som meddelats före ikraftträdandet.

<sup>7</sup> Senaste lydelse 2001:29.

### 3 Ärendet och dess beredning

I budgetpropositionen för 2009 (prop. 2008/09:1) aviserade regeringen under utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv ett antal förändringar när det gäller arbetslöshetsförsäkringen. Arbetsmarknadsdepartementet har därefter utarbetat promemorian Förbättrade och förenklade villkor i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2008:77). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 1*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 2*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. Remissyttrandena samt en remissammanställning finns tillgängliga i Arbetsmarknadsdepartementet (dnr A2008/2898/AE). Förslagets påverkan på statens inkomster och utgifter har beaktats i budgetpropositionen för 2009.

Med anledning av synpunkter från remissinstanserna föreslår regeringen kompletterande bestämmelser till promemorians förslag, se avsnitt 4.3. Kontakt har tagits med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Arbetslöshetskassornas samorganisation vilka har getts möjlighet att lämna synpunkter i den delen. Synpunkter har inkommit från Arbetsförmedlingen, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Arbetslöshetskassornas samorganisation. Försäkringskassan har inte avhört. Yttrandena finns tillgängliga i Arbetsmarknadsdepartementet (dnr A2008/2898/AE).

#### *Lagrådet*

Regeringen beslutade den 5 februari 2009 att inhämta Lagrådets yttrande över de lagförslag som finns i *bilaga 4*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 5*.

Regeringen har delvis följt Lagrådets förslag. Lagrådets synpunkter behandlas i avsnitten 6.1 och 6.3. I förhållande till det remitterade förslaget, har vissa redaktionella ändringar gjorts i propositionen.

### 4 Förtydligande av centrala begrepp och villkor i arbetslöshetsförsäkringen

#### 4.1 Medlemsvillkoret

**Regeringens förslag:** Vid prövning av medlemsvillkoret under 2009 ska för den sökande, vid beräkning av medlemstid, för varje medlemsmånad tillgodoräknas närmast föregående månad som inte redan ingår i medlemstiden.

Från och med 1 januari 2010 gäller återigen tolv månaders faktiskt medlemskap för uppfyllande av medlemsvillkoret.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Jämställdhetsombudsmannen, Arbetsförmedlingen, Sveriges Kommuner och Landsting och Konstnärliga och Litterära yrkesutövares Samarbetsnämnd* tillstyrker eller är positiva till förslaget. *Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering och Landsorganisationen i Sverige* är positiva till förslaget men anser det oklart varför det förändrade medlemsvillkoret endast föreslås gälla under 2009. *Tjänstemännens centralorganisation* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation* är positiva till ett generösare medlemsvillkor men menar att förslagets utformning är komplicerat. *Länsrätten i Stockholms län* och *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* anser att bestämmelsens utformning är komplicerad. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Medlemsvillkoret innebär att inkomstrelaterad ersättning lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att medlemmen efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret. En person som omedelbart före inträdet i en arbetslöshetskassa har varit medlem i en annan sådan kassa får för uppfyllande av medlemsvillkoret tillgodoräkna sig tid i den kassan.

Den senaste tiden har många medlemmar lämnat arbetslöshetskassorna och står därmed utan ett inkomstrelaterat skydd. För att stimulera till ny- och återinträde i arbetslöshetskassorna och för att öka möjligheten för människor att få inkomstrelaterad arbetslöshetsersättning i händelse av arbetslöshet, föreslår regeringen att medlemsvillkoret ändras under 2009. Vid prövning av medlemsvillkoret under 2009 bör den sökande vid beräkning av medlemstid, för varje medlemsmånad tillgodoräknas närmast föregående månad som inte redan ingår i medlemstiden. På så vis uppfylls medlemsvillkoret redan efter sex månaders faktiskt medlemskap i en arbetslöshetskassa.

I promemorian föreslogs att den särskilda beräkningen av medlemsvillkoret även skulle medföra att tidpunkten för inträdet i arbetslöshetskassan påverkades. Därmed uppkom även fråga om medlemsavgifter för den fiktiva medlemstiden. *Tjänstemännens centralorganisation* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation* påtalar att förslaget med förskjutning av medlemskapet bakåt i tiden skapar såväl systemtekniska som administrativa komplikationer för kassornas del. Även *Länsrätten i Stockholms län* och *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* anser att förslagets utformning är komplicerat. Regeringen vill påtala att förslaget, till skillnad från promemorians förslag, endast berör bestämmande av medlemsvillkoret och inte innebär att medlemskapet i sig påverkas. Frågor som är relaterade till medlemskapet i arbetslöshetskassan i övrigt är opåverkade av förslaget. Som exempel kan anges att tidpunkten för inträdet i kassan inte påverkas, se avsnitt 6.1 och 6.2. Även bestämmelsen om arbetsvillkoret kvarstår oförändrad. Regeringen vill i det sammanhanget framhålla att den föreslagna bestämmelsen om medlemsvillkoret medför att en person som under 2009 inte uppfyller ett arbetsvillkor under den faktiska medlemstiden om sex månader, ändå kommer att få del av inkomstbortfalls-

försäkringen, under förutsättning att arbetsvillkoret ligger inom en tolv-månadersperiod från inträdet i arbetslöshetskassan.

*Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering och Landsorganisationen i Sverige* menar att det är oklart varför det förändrade medlemsvillkoret endast föreslås gälla under 2009. Medlemsvillkoret syftar till att förebygga att inträde i en arbetslöshetskassa sker först i anslutning till att arbetslöshet uppkommer. Enligt regeringen kan ett alltför generöst medlemsvillkor förändra sammansättningen mellan antalet arbetslösa respektive sysselsatta medlemmar i en arbetslöshetskassa. Regeringen föreslår därför att ändringen av medlemsvillkoret endast ska gälla under 2009. Det utgör en acceptabel avvägning mellan regeringens önskan att öka anslutningsgraden och att ha väl fungerande arbetslöshetskassor. Från och med den 1 januari 2010 bör således regeln om tolv månaders faktiskt medlemskap för uppfyllande av medlemsvillkoret återigen gälla.

Tidigare fanns en särskild regel om att vid prövning av arbetsvillkoret kunde ramtiden inte omfatta tid före deltagande i aktivitetsgarantin, enligt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program. Denna bestämmelse avskaffades vid införandet av jobb- och utvecklingsgarantin. Hänvisningen till den bestämmelsen bör därför tas bort.

## 4.2 Ramtid och dagpenning

**Regeringens förslag:** Med ramtid avses de tolv månader som närmast föregått den månad när sökanden anmält sig som arbetslös hos den offentliga arbetsförmedlingen. Om anmälningstiden innehåller arbete, tid med föräldrapenning eller totalförsvarspåbudsplikt i sådan omfattning att den kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor, ska den dock ingå i ramtiden. Hänvisningar till bestämmelsen om arbetsvillkoret i reglerna om överhoppningsbar tid tas bort.

En bestämmelse införs som anger att ersättning från arbetslöshetsförsäkringen lämnas i form av dagpenning.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer i sak med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** Länsrätten i Stockholms län, Ekonomistyrningsverket och Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering är positiva till eller tillstyrker förslagen. Kammarrätten i Stockholm, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och Arbetslöshetskassornas samorganisation har synpunkter på förslagets utformning. Övriga remissinstanser har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslagen.

**Skälen för regeringens förslag:** De tolv månader som omedelbart föregått sökandens arbetslöshet utgör sökandens ramtid. Arbetsvillkoret ska ligga inom dessa tolv månader. Har en sökande överhoppningsbar tid kan ramtiden förskjutas i motsvarande mån. Ramtiden är dock alltid tolv månader, men bestämmelserna om överhoppningsbar tid kan medföra att ramtiden inte alltid är de tolv senaste månaderna.

Arbetslöshetsersättning lämnas i form av dagpenning. Dagpenning lämnas med ett belopp som beräknas per dag och lämnas för högst fem dagar per vecka.

Enligt regeringen bör det införas uttryckliga bestämmelser i lagen som anger att ramtiden är de tolv månader som närmast föregått sökandens arbetslöshet respektive att ersättning enligt arbetslöshetsförsäkringen lämnas i form av dagpenning. Detta framgår i dag endast indirekt av lagen. Förslagen syftar till att förtydliga lagens struktur och uppbyggnad. För personer som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd föreslås särskilda ramtidsbestämmelser, se avsnitt 4.3. Följdändringar föreslås i reglerna om överhoppningsbar tid vad gäller hänvisningen till arbetsvillkoret, vari ramtiden endast framgår indirekt. *Kammarrätten i Stockholm* menar att förslaget om att reglera ramtid i en egen bestämmelse med följdändringar förefaller onödigt eftersom ramtiden fortfarande indirekt framgår i bestämmelsen om arbetsvillkoret. Regeringen vill här framhålla, såsom *Länsrätten i Stockholms län* påtalat, att förslagen torde underlätta förståelsen av begreppen för såväl sökande, arbetslöshetskassan som domstolen. Ur ett rättssäkerhetsperspektiv framstår det som angeläget att tydliggöra centrala begrepp i arbetslöshetsförsäkringen.

Vad gäller promemorians förslag till bestämmelse om ramtid påtalar *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation* att även anmälningstiden under vissa förhållande bör kunna ingå i ramtiden. Regeringen delar denna bedömning, varför förslaget justeras i den delen.

#### 4.3 Samordning med aktivitetsstöd

**Regeringens förslag:** Prövning och beviljande av en ersättningsperiod får göras för den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd.

För en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyllt ett arbetsvillkor före deltagandet i programmet, utgör ramtiden de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden påbörjade programmet.

För en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyllt ett arbetsvillkor under deltagande i programmet, utgör ramtiden de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden uppfyllt arbetsvillkoret. Detsamma gäller för den som har upparbetat ett nytt arbetsvillkor under en tidigare ersättningsperiod.

För en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd utan att ha en pågående ersättningsperiod och som uppfyllt ett arbetsvillkor under deltagande i programmet, räknas ersättningsperioden från och med den tidpunkt när sökanden uppfyllde arbetsvillkoret.

En påbörjad ersättningsperiod ska återupptas inom tolv månader från det att sökanden senast fick dagpenning eller aktivitetsstöd.

**Promemorians förslag:** Inga förslag lämnades i dessa avseenden.

**Remissinstanserna:** *Arbetsförmedlingen* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation* påtalar att promemorians förslag bör kompletteras med

bestämmelser dels om att deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd inte ska hindra prövning och beviljande av en ansökan om ersättning, dels om hur utläggning av ersättningsperiod och ramtid ska ske för en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och uppfyller ett arbetsvillkor. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* har synpunkter på hur promemorians förslag förhåller sig till de allmänna reglerna om rätt till arbetslöshetsersättning. *Övriga remissinstanser* har inte yttrat sig i denna sak.

Med anledning av remissynpunkterna föreslås ytterligare regler rörande dels prövning och beviljande av en ersättningsperiod för den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd, dels om utläggningen av ersättningsperioden och ramtiden för en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyller ett arbetsvillkor.

*Arbetsförmedlingen* och *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* tillstyrker förslagen. *Arbetslöshetskassornas samorganisation* är positiva till de kompletterande förslagen men har vissa synpunkter på utformningen. *Försäkringskassan* har inte inkommit med några synpunkter.

**Nuvarande ordning:** Efter förslag i proposition 2006/07:89 Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken, m.m. ändrades reglerna i arbetslöshetsförsäkringen så att deltagande i program med aktivitetsstöd inte längre räknas som överhoppningsbar tid. Samtidigt infördes en bestämmelse som innebär att dagar med aktivitetsstöd samordnas med dagar med dagpenning när antalet förbrukade ersättningsdagar i en ersättningsperiod fastställs. Syftet med dessa förändringar var att den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program inte ska kunna spara dagar i arbetslöshetsförsäkringen.

En fråga som uppkommer med anledning av dessa förändringar är huruvida en ersättningsperiod ska kunna beviljas under ett pågående program. Frågan aktualiseras i tre situationer. För det första om en person som har upparbetat ett arbetsvillkor börjar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd utan att först ha anmält sig som arbetslös på arbetsförmedlingen och ansökt om arbetslöshetsersättning. För det andra om en ersättningsperiod tar slut under tiden en person deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och personen dessförinnan har upparbetat ett nytt arbetsvillkor. Den tredje situationen gäller personer som upparbetar en ny ersättningsperiod under tiden de deltar i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar.

I de flesta fall föregås en programanvisning av arbetslöshet, men i vissa fall kan den situationen uppstå att en person går direkt från anställning in i ett program. I det fallet prövar arbetslöshetskassan om personen uppfyller ett arbetsvillkor och beräknar storleken på dagpenningen. Försäkringskassan betalar sedan ut aktivitetsstöd som motsvarar den dagpenning sökanden skulle ha fått om han eller hon anmält sig som arbetssökande på arbetsförmedlingen och ansökt om arbetslöshetsersättning. Arbetslöshetskassan saknar dock uttryckligt lagstöd för att bevilja, d.v.s. starta, ersättningsperioden i anslutning till att denna prövning görs. Enligt det gällande regelverket ska arbetslöshetskassan göra en prövning av arbetsvillkoret först om personen blir arbetslös efter att programmet är avslutat. Av detta följer att de aktivitetsstödsdagar personen fått inte samordnas med ersättningsperioden. Det får



också till följd att arbetslöshetsersättningen kan bli lägre än den skulle ha blivit om ersättningsperioden hade beviljats i samband med att personen började i programmet. Det beror på att tid i program ingår i ramtiden och därmed tränger ut tid med arbete.

I den situation då en person har upparbetat ett arbetsvillkor inom en pågående ersättningsperiod och sedan börjar i ett program aktualiseras frågan om beviljande av en ny ersättningsperiod under pågående program när den första ersättningsperioden tar slut. Att denna situation uppstår beror på att hela ersättningsperioden ska förbrukas innan en ny beviljas, även om personen har upparbetat ett nytt arbetsvillkor (23 §). Lagstödets för att bevilja en ny ersättningsperiod i denna situation är oklart.

Frågan om en ersättningsperiod ska beviljas under ett pågående program aktualiseras slutligen när en person upparbetar ett nytt arbetsvillkor inom jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar. Enligt 13 § förordningen (2007:414) om jobb- och utvecklingsgarantin och 10 § förordningen (2007:813) om jobbgarantin för ungdomar ska den som arbetar mer än en månad lämna garantin. Den som har lämnat en garanti och sedan blir arbetslös ansöker om arbetslöshetsersättning och beviljas en ersättningsperiod om ett arbetsvillkor är uppfyllt, i annat fall har personen rätt att återinträda i garantin. Den som arbetar under kortare tidsperioder än en månad eller arbetar deltid kan upparbeta ett arbetsvillkor och därmed bli berättigad till en ersättningsperiod utan att ha lämnat garantin. I proposition 2006/07:89 Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken, mm. framgår att en person som har uppfyllt ett arbetsvillkor ska lämna garantin, även om det uppfyllts helt inom garantin. Därför prövar arbetslöshetskassan regelbundet om deltagarna i garantin har uppfyllt ett arbetsvillkor. Med dagens regelverk kan ersättningsperioden dock inte beviljas så länge personen kvarstår i garantin, även om arbetslöshetskassan finner att ett arbetsvillkor är uppfyllt. Arbetslöshetskassan får därför på nytt pröva om ett arbetsvillkor är uppfyllt när personen har avaktualiserats från garantin. Även vid normal handläggning kan det ta viss tid från det att arbetsvillkoret uppfylldes till dess att personen har skrivits ut och kan få ersättningsperioden beviljad. Under denna tid får personen aktivitetsstöd som inte samordnas med dagar med dagpenning. Eftersom tid i program inte är överhoppningsbar kan den tiden personen kvarstår i garantin, efter att arbetsvillkoret uppfylldes, medföra att månader med arbete trängs ut ur ramtiden. Ersättningen kan då bli lägre än om ersättningsperioden hade beviljats i direkt anslutning till att arbetsvillkoret uppfylldes. Dessutom är den dubbla prövningen av arbetsvillkoret och det informationsutbyte som krävs enligt dagens regelverk resurskrävande.

## **Skälen för regeringens förslag**

### *Prövning av rätten till ersättning*

Promemorians förslag om att en sökande som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för unga har rätt att bibehålla viss ersättningsnivå, syftar till att samordna dagar med aktivitetsstöd och dagar med dagpenning under en ersättningsperiod.

Remissinstanserna har framfört synpunkter på att förslaget även omfattar den som står i begrepp att lämna en garanti. *Arbetsförmedlingen* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation*, vilka är positiva till promemorians förslag, påtalar att förslaget behöver kompletteras med uttryckliga bestämmelser om att prövning och beviljande av en ersättningsperiod får göras för den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* menar att förslaget kommer i konflikt med de allmänna villkoren för rätt till ersättning, bl.a. villkoret om att vara anmäld som arbetssökande på den offentliga arbetsförmedlingen.

Regeringen har sedan tidigare framhållit att dagar med aktivitetsstöd bör samordnas med dagar med dagpenning enligt arbetslöshetsförsäkringen. Med beaktande av remissinstansernas synpunkter och för att möjliggöra att samordning kan ske vad gäller aktivitetsstöd och dagpenning bör det enligt regeringen föras in en bestämmelse som anger att deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd inte hindrar prövning av och beviljande av en ersättningsperiod. Regeringen vill framhålla att den föreslagna bestämmelsen medför att en sökande i ett sådant fall beviljas en ersättningsperiod som inleds med aktivitetsstöd och inte med dagpenning. Därmed behöver han eller hon inte vid prövningstillfället uppfylla de allmänna villkoren i 9 § lagen om arbetslöshetsförsäkring. Den som får aktivitetsstöd måste i stället uppfylla de krav som är uppställda för aktivitetsstödet. Om personen sedan blir arbetslös och ansöker om arbetslöshetsersättning måste villkoren enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring uppfyllas för att dagpenning ska kunna betalas ut. Karensvillkoret är ett av de villkor som ska uppfyllas innan en person får dagpenning. I det fall en ersättningsperiod beviljas under ett pågående program utbetalas aktivitetsstöd. Därmed kommer ersättningsperioden inte inledas med karens. Karensvillkoret får i stället uppfyllas när programmet är avslutat och sökanden får dagpenning enligt arbetslöshetsförsäkringen.

### *Utläggning av ramtid*

Remissinstanserna har påtalat att kompletterande bestämmelser bör införas om bl.a. utläggning av ramtid för en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program och uppfyller ett arbetsvillkor.

För att förhindra att en sökande, som uppfyller ett arbetsvillkor före eller under tiden i ett arbetsmarknadspolitiskt program, vid arbetslöshet får lägre ersättning till följd av att tiden med arbete ersatts med icke ersättningsgrundande tid i program, bör särskilda bestämmelser om ramtid införas. Regeringen föreslår därför att för en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyllt ett arbetsvillkor före deltagande i programmet, ska ramtiden vara de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt då sökanden påbörjade programmet. Bestämmelsen syftar till att jämställa förhållandet att påbörja ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd med huvudregeln, att anmäla sig som arbetssökande på arbetsförmedlingen.

För en person som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyller ett arbetsvillkor under deltagande i

programmet, föreslår regeringen att ramtiden utgör de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden uppfyllt arbetsvillkoret. Detsamma bör gälla för den som har upparbetat ett nytt arbetsvillkor under en pågående ersättningsperiod, oavsett om personen deltar i ett program eller är arbetslös när den nya perioden beviljas.

#### *Utläggning av en ersättningsperiod*

Remissinstanserna har påtalat att kompletterande bestämmelser bör införas om bl.a. utläggning av en ersättningsperiod för en sökande deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd. För en person som inte har en pågående ersättningsperiod, och som upparbetar ett arbetsvillkor och därmed blir berättigad till en ersättningsperiod under ett pågående program, utbetalas aktivitetsstöd kontinuerligt. I det fall en ersättningsperiod beviljas under ett pågående program behövs därför enligt regeringen en reglering av när perioden ska påbörjas. Regeringen föreslår att ersättningsperioden i ett sådant fall räknas från det att arbetsvillkoret uppfylldes.

För den som har uppfyllt arbetsvillkoret före programdeltagandet och inte har en pågående ersättningsperiod, leder beviljandet till att ersättningsperioden påbörjas den första dagen då aktivitetsstöd betalades ut. För en person som har upparbetat ett arbetsvillkor under en pågående ersättningsperiod kommer den nya ersättningsperioden att påbörjas när den tidigare perioden löpt ut. Detta gäller enligt de nuvarande reglerna. Enligt regeringens bedömning behövs således ingen särskild reglering för dessa grupper.

I enlighet med vad regeringen föreslår om samordning av aktivitetsstöd och dagpenning bör rätten att återuppta en påbörjad ersättningsperiod utgå från den dag sökanden senast fick dagpenning eller aktivitetsstöd.

#### 4.4 Huvudregeln för normalarbetstidens bestämmande – sammanläggning av tid med förmåner

**Regeringens förslag:** Bestämmelserna om normalarbetstid samlas under en gemensam rubrik. En inledande bestämmelse anger att för den som är ersättningsberättigad fastställs en normalarbetstid. Normalarbetstiden utgör den genomsnittliga arbetstiden under sökandens ramtid.

Vid bestämmande av normalarbetstid ska, i månader som innehåller förvärvsarbete minst i sådan omfattning att de kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor, utöver arbetad tid även beaktas tid som ersatts med sjuklön eller ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön, eller med följande socialförsäkringsförmåner:

1. föräldrapenningförmån, sjukpenning, havandeskapspenning eller rehabiliteringspenning,
2. smittbärapenning, eller
3. ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Jämställdhetsombudsmannen* och *Sveriges Kommuner och Lands ting* är positiva till eller välkomnar förslaget. *Arbetsförmedlingen* och *Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering* tillstyrker förslaget. *Landsorganisationen i Sverige* och *Sveriges akademikers centralorganisation* är positiva till förslaget i sak men har synpunkter på förslagets utformning. *Länsrätten i Stockholms län*, *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation* har synpunkter på förslagets utformning. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Normalarbetstiden, som är en central faktor i arbetslöshetsförsäkringen, är sökandens genomsnittliga arbetstid per vecka under ramtiden. Allt arbete inom ramtiden, således även det som inte ingår i arbetsvillkoret, utgör grund för beräkning av normalarbetstiden. Eftersom normalarbetstiden beräknas som ett genomsnitt sänker veckor med få arbetstimmar normalarbetstiden. Många arbetstimmar drar upp normalarbetstiden. Normalarbetstiden fyller olika funktioner inom arbetslöshetsförsäkringen. Dels används den för att proportionera en sökandes lägsta ersättningsnivå, det vill säga grundbeloppet eller lägsta beloppet i inkomstbortfallsförsäkringen. Dels ligger den till grund för fastställandet av antalet ersättningsdagar per vecka som en deltidsarbetande har rätt till. Normalarbetstiden påverkar inte antalet ersättningsdagar för en person som är helt arbetslös. En sådan person får ersättning fem dagar per vecka, oavsett omfattningen av det tidigare arbetet.

För att tydliggöra normalarbetstidens olika funktioner inom arbetslöshetsförsäkringen föreslår regeringen att bestämmelserna om normalarbetstid samlas under en egen rubrik i lagen. En inledande bestämmelse bör införas som slår fast att för den som är ersättningsberättigad fastställs en normalarbetstid. Förslaget i den delen syftar till att förtydliga lagens struktur och uppbyggnad men medför ingen ändring i sak.

Såsom ovan anförts utgör normalarbetstiden den sökandes genomsnittliga arbetstid under ramtiden. Det leder till att en person som har varit tillfälligt frånvarande eller frånvarande på deltid från arbetet kan få lägre arbetslöshetsersättning än om han eller hon varit frånvarande i sådan utsträckning att månaden blir överhoppningsbar. Detta eftersom en månad, som ligger inom ramtiden och som innehåller arbete i sådan omfattning att den kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor, alltid räknas med när ersättningens storlek bestäms. Har personen varit frånvarande och arbetat mindre än vad som krävs för att månaden ska vara tillgodoräkningsbar, kan månaden däremot hoppas över och ersättningen i stället beräknas på månader som ligger längre tillbaka i tiden.

I enlighet med den av regeringen förespråkade arbetslinjen bör den som arbetat så mycket att månaden är tillgodoräkningsbar vid bestämmande av ramtiden inte kunna få avsevärt lägre ersättning än en person

som inte arbetat alls eller som arbetat så lite att månaden är överhoppningsbar. Regeringen föreslår därför att i månader som innehåller förvärvsarbete minst i sådan omfattning att de kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor bör, utöver arbetad tid även beaktas tid med sjuklön, ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön, eller med de i förslaget angivna socialförsäkringsförmånerna vid normalarbetstidens fastställande. Förslaget är inte begränsat till endast den som har reglerad, fastlagd arbetstid, utan omfattar envar som under aktuell månad har förvärvsarbetat minst i den omfattningen att månaden kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor. Anställningens form är inte heller avgörande utan kan avse såväl timanställd, behovsanställd som tillsvidareanställd. Såsom bl.a. *Arbetsförmedlingen* och *Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering* påtalat medför förslaget ökad rättvisa för personer som ofrivilligt varit hindrade från att arbeta.

Med anledning av synpunkt från *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* vill regeringen tydliggöra att den tid, utöver arbetad tid, som enligt förslaget bör få beaktas är den tid för vilken personen fått sjuklön eller en angiven försäkringsersättning. Detta gäller oavsett om personen faktiskt avstått från arbete just den eller de dagarna. Det avgörande för regelns tillämpning bör, såsom ovan anförts, vara att månaden innehåller förvärvsarbete minst i den omfattning att den kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor. Socialförsäkringsförmåner betalas ut antingen för sju eller fem dagar per vecka. Arbetslöshetsförsäkringen är dock en femdagarsförsäkring. Förmåner som betalats ut för mer än fem dagar i en vecka, bör därför räknas om så att de motsvarar en femdagarsförsäkring. En person som t.ex. är halvtidssjukskriven får sju halva ersättningsdagar från sjukförsäkringen. I arbetslöshetsförsäkringen motsvarar det fem halva eller två och en halv ersättningsdagar.

Enligt promemorians förslag aktualiseras möjligheten till sammanläggning av arbetad tid med bl.a. socialförsäkringsförmåner först då en månad innehåller minst 80 timmars förvärvsarbete. Regeringen anser emellertid, i likhet med vad *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation* framfört, att det avgörande för sammanläggningen bör vara om månaden innehåller förvärvsarbete minst i den omfattning att den kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor, oavsett om det sker enligt huvud- eller alternativregeln i 12 § punkterna 1 – 2 lagen om arbetslöshetsförsäkring. *Landsorganisationen i Sverige* föreslår att alla månader inom ramtiden som innehåller arbete ska sammanläggas med aktuella förmåner. Regeringen anser att denna synpunkt till viss del har tillmötesgått genom att även den som uppfyller den s.k. alternativregeln i arbetsvillkoret omfattas av regeringens förslag.

*Länsrätten i Stockholms län*, *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation* menar att förslaget kan medföra att det blir nödvändigt med ett utökat elektroniskt informationsutbyte mellan Försäkringskassan och arbetslöshetskassorna. Regeringens förslag utgår från att det är den enskilde som ska styrka nödvändiga uppgifter, tex. genom beslut från Försäkringskassan.

Bemyndigandet att meddela föreskrifter om omräkning av normalarbetstid bör kvarstå oförändrat i sak i lagen.

**Regeringens förslag:** För en sökande som fått dagpenning i form av grundbelopp och under ersättningsperioden uppfyllt ett nytt arbetsvillkor ska, om det är förmånligare, som normalarbetstid gälla den normalarbetstid som denne hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning. Detta får tillämpas för högst två ersättningsperioder som följer direkt efter varandra.

För den som får sin dagpenning fastställd enligt den särskilda beräkningsregeln om rätt att få 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade ersättningen, ska som normalarbetstid gälla den normalarbetstid den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Landsorganisationen i Sverige* är positiv till förslaget men menar att förslaget inte bör begränsas till två på varandra följande ersättningsperioder. *Länsrätten i Stockholms län* påtalar att det ur rättvisesynpunkt är positivt att även den som omfattas av grundförsäkringen under vissa förutsättningar kan åtnjuta en förmånligare normalarbetstid men att förslaget inte innebär att rättstillämpningen blir enklare. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig.

**Skälen för regeringens förslag:** En person som får sin inkomstrelaterade ersättning bestämd utifrån den särskilda beräkningsregeln har rätt att erhålla 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade ersättningen. Då får personen behålla normalarbetstiden från den senaste perioden med arbetslöshetsersättning. Detsamma bör enligt regeringen gälla för en person som har dagpenning i form av grundbelopp. En bestämmelse som gör detta möjligt bör därför införas. Såsom *Länsrätten i Stockholms län* påtalar är förslaget tillfredsställande ur ett rättviseperspektiv. *Länsrätten i Stockholms län* anser vidare att förslagen inte innebär att rättstillämpningen blir enklare. Regeringen menar dock att förslagen, sedda i sitt sammanhang där normalarbetstidens betydelse lyfts fram och där bestämmelserna finns ordnade under egen rubrik, kommer att medföra att rättstillämpningen blir enklare. Se även avsnitt 4.4.

I likhet med den särskilda beräkningsregeln för den som har inkomstrelaterad ersättning bör det framgå att den särskilda beräkningsregeln för den som har ersättning enligt grundförsäkringen får tillämpas om det är förmånligare och för högst två ersättningsperioder som följer direkt efter varandra. *Landsorganisationen i Sverige* menar att förslaget inte bör begränsas till två på varandra följande ersättningsperioder. Regeringen finner dock förslaget om två ersättningsperioder som väl avvägt.

**Regeringens förslag:** Till en sökande som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar och tidigare fått ersättning enligt grundförsäkringen, eller inte tidigare fått arbetslöshetsersättning, ska som normalarbetstid gälla sökandens totala arbetsutbud under deltagande i respektive garanti. Detta gäller endast om ansökan om ersättning sker inom 12 månader från tidpunkten när sökanden lämnade garantin och får tillämpas högst två gånger för en sökande.

För den som får sin inkomstrelaterade ersättning fastställd enligt den särskilda beräkningsregeln efter deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin respektive jobbgarantin för ungdomar, ska som normalarbetstid gälla sökandens totala arbetsutbud under deltagande i respektive garanti.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Landsorganisationen i Sverige* är positiv till förslaget men har synpunkter på att förslaget är begränsat till två ersättningsperioder. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har inte uttalat sig i frågan.

**Skälen för regeringens förslag:** Möjligheten att basera normalarbetstiden på arbetsutbudet i jobb- och utvecklingsgarantin finns i dag för den som inte tidigare fått arbetslöshetsersättning. Enligt regeringen bör det samma gälla för den som fått aktivitetsstödet baserat på inkomstrelaterad ersättning respektive grundbelopp under deltagandet i garantin.

När en person deltar i program på heltid och får aktivitetsstöd är den lägsta inkomstrelaterade ersättningen och grundbeloppet 320 kronor per dag, oavsett personens tidigare normalarbetstid. För den som får sin inkomstrelaterade ersättning fastställd enligt den särskilda beräkningsregeln efter deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin respektive jobbgarantin för ungdomar, gäller i dag som normalarbetstid den normalarbetstid den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning. Den som får aktivitetsstöd baserat på grundbelopp omfattas inte av den särskilda beräkningsregeln. I båda dessa fall leder de nuvarande reglerna till att den som upparbetar ett arbetsvillkor under tiden i eller efter att ha deltagit i en garanti kan få arbetslöshetsersättning som är lägre än det aktivitetsstöd personen fått om han eller hon inte arbetat och i stället fortsatt i garantin.

En av regeringens utgångspunkter för arbetslöshetsförsäkringen är att det alltid ska löna sig att arbeta. Det förekommer att personer förvärvsarbetar på deltid och på övrig tid deltar i en garanti. För att såväl förvärvsarbetet som deltagandet i garantin ska räknas in i det utbud som ligger till grund för bestämmandet av normalarbetstiden, föreslår regeringen att det är sökandens totala arbetsutbud under deltagande i en av garantierna som ska ligga till grund för normalarbetstiden när den särskilda beräkningsregeln tillämpas. Syftet med förslaget är att arbetslöshetsersättningen inte ska kunna bli lägre än det aktivitetsstöd personen uppbär under deltagandet i garantin

*Landsorganisationen i Sverige* menar att förslaget inte bör begränsas till två ersättningsperioder. Regeringen finner dock förslaget om två ersättningsperioder som väl avvägt.

## 5 Förtydligande av reglerna om ersättning enligt grund- och inkomstbortfallsförsäkringen

### 5.1 Dagpenning i form av grundbelopp

**Regeringens förslag:** Dagpenning i form av grundbelopp bestäms utifrån sökandens normalarbetstid och det belopp som regeringen fastställer.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** Länsrätten i Stockholms län, Ekonomistyrningsverket, Arbetsförmedlingen, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering och Sveriges akademikers centralorganisation välkomnar förslaget och ser det som positivt med de föreslagna förtydligandena och klargörandena av begreppen i lagen. Övriga remissinstanser har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Ersättning enligt grundförsäkringen, dagpenning i form av grundbelopp, lämnas till den som inte är medlem i en arbetslöshetskassa eller som är medlem men har varit det kortare tid än tolv månader och därmed inte uppfyller medlemsvillkoret. Dagpenning i form av grundbelopp baseras inte på den sökandes tidigare inkomst. Avgörande för sökandens ersättning enligt grundförsäkringen är dels det grundbelopp som regeringen fastställer, dels sökandens normalarbetstid, 3 § förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring. Grundbeloppet uppgår för närvarande till 320 kronor per ersättningsdag för den som har en normalarbetstid om 40 timmar, vilket förutsätter att personen arbetat 40 timmar per vecka i genomsnitt under hela ramtiden. För den som arbetat mindre än heltid minskas ersättningen proportionellt.

För att tydliggöra att ersättning enligt grundförsäkringen utgår med en individuellt uträknad ersättning, där grundbeloppet utgör en av två faktorer, föreslår regeringen att bestämmelsen ändras så att detta uttryckligen framgår. Förslaget medför dock ingen faktisk förändring av beräkningen av ersättning enligt grundförsäkringen.



## 5.2 Dagenpenning i form av inkomstrelaterad ersättning

**Regeringens förslag:** Dagenpenning i form av inkomstrelaterad ersättning bestäms utifrån sökandens dagsförtjänst, normalarbetstid och det högsta respektive lägsta belopp som regeringen fastställer, om inte annat följer av lagen.

Följändringar föreslås i den särskilda beräkningsregeln för inkomstrelaterad ersättning under en påföljande ersättningsperiod.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** Länsrätten i Stockholms län, Ekonomistyrningsverket, Arbetsförmedlingen, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering och Sveriges akademikers centralorganisation välkomnar förslaget och ser det som positivt med de föreslagna förtydligandena och klargörandena av begreppen i lagen. Övriga remissinstanser har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen, dagenpenning i form av inkomstrelaterad ersättning, lämnas till personer som uppfyller medlemsvillkoret. Inkomstrelaterad arbetslöshetsersättning fastställs utifrån tre kriterier; sökandens dagsförtjänst, normalarbetstid samt det högsta respektive lägsta belopp som regeringen fastställer. Det lägsta beloppet är inte ett fast belopp för alla utan proportioneras utifrån sökandens normalarbetstid, 4 § förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring.

Regeringen föreslår att det införs en bestämmelse i lagen som uttryckligen anger att ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen bestäms utifrån sökandens dagsförtjänst, normalarbetstid och det högsta respektive lägsta belopp som regeringen fastställer, om inget annat följer av lagen. Hänvisningen till grundbeloppet bör tas bort eftersom inkomstbortfallsförsäkringen utgör ett eget system, till stor del fristående från grundförsäkringen. Förslaget syftar till att tydliggöra hur den inkomstrelaterade ersättningen bestäms och till att separera reglerna om grund- och inkomstbortfallsförsäkringen men medför ingen ändring i sak. Till följd härav bör även en följändring göras i den särskilda beräkningsregeln om rätt att erhålla 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade ersättningen.

## 5.3 Dagsförtjänst

**Regeringens förslag:** Med dagsförtjänst avses sökandens genomsnittliga inkomst under ramtiden. I vissa fall ska dagsförtjänsten beräknas på sökandens förvärvsinkomst och det ersättningsbelopp som lämnats som sjuklön eller av Försäkringskassan, vilket gäller både anställda och företagare.

Hänvisningen till normalarbetstiden vid beräkning av dagsförtjänst och bestämmande av dagenpenning tas bort.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring, Sveriges akademikers centralorganisation och Landsorganisationen i Sverige* har synpunkter på vilket underlag som dagsförtjänsten ska baseras på. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** För personer som omfattas av inkomstbortfallsförsäkringen fastställs en dagsförtjänst. Dagsförtjänsten är den genomsnittliga förvärvsinkomsten per arbetsdag som den sökande vanligen fick under arbetstid som var normal för den sökande. Beräkningen baseras på att det är 22 arbetsdagar varje månad. Allt förvärvsarbete under ramtiden räknas med, även sådant som inte ingår i arbetsvillkoret. Även månader då en person har arbetat lite eller inte alls räknas med. Eftersom dagsförtjänsten beräknas som ett genomsnitt sänker månader med låga inkomster dagsförtjänsten. Höga inkomster drar upp dagsförtjänsten. För företagare finns särskilda beräkningsregler avseende dagsförtjänsten.

Enligt de lagändringar som genomfördes efter förslagen i propositionen 2006/07:15 En arbetslöshetsförsäkring för arbete, är det sökandens genomsnittliga inkomst under ramtiden som ligger till grund för beräkning av arbetslöshetsersättningen. Bestämmelsen om dagsförtjänst bör därför enligt regeringen språkligt anpassas till gällande ersättningsregler.

I avsnitt 4.4 föreslår regeringen att det vid normalarbetstidens bestämmande under vissa förutsättningar ska vara möjligt att sammanlägga arbetad tid med tid då den enskilde uppburit sjuklön eller vissa socialförsäkringsförmåner. I enlighet därmed föreslår regeringen att i de fall bestämmelsen om sammanläggning av tid är tillämplig, bör vid fastställande av dagsförtjänsten även den sjuklön eller socialförsäkringsförmån som den enskilde erhållit beaktas. I sådana fall bör således dagsförtjänsten fastställas utifrån summan av förvärvsinkomsten och sjuklönen respektive det ersättningsbelopp som lämnats av Försäkringskassan.

*Sveriges akademikers centralorganisation och Landsorganisationen i Sverige* föreslår att det är den förlorade inkomsten, inte den utbetalade försäkringsersättningen, som ska utgöra grund för arbetslöshetsersättningen. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* menar att ett enklare förfarande är att vid beräkning av dagsförtjänsten utgå från anställningsavtalet. Regeringen vill här framhålla att förslaget inte är begränsat till endast den som har en faktiskt förlorad inkomst, se även avsnitt 4.4. i den delen. Mot den bakgrunden är det enligt regeringen en rimlig avvägning att låta försäkringsersättningen ligga till grund för dagsförtjänsten.

Dagsförtjänsten för företagare beräknas på den genomsnittliga inkomsten under de senaste tre åren före avvecklingsåret. Möjligheten att sammanlägga förvärvsinkomst med socialförsäkringsförmåner m.m. bör även gälla för företagare. En hänvisning till regeln om sammanläggning av förvärvsinkomst och förmåner vid beräkning av dagsförtjänst bör därför föras in i regeln om bestämmande av dagsförtjänst för företagare. Bestämmelsen om sammanläggning bör tillämpas på alla månader som ligger till grund för bestämmande av dagsförtjänsten, under förutsättning att sökanden arbetat så mycket att månaden skulle kunna vara tillgodoräkningsbar i ett arbetsvillkor.

**Regeringens förslag:** Till en sökande som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar får, om det är förmånligare, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade arbetslöshetsersättningen, om ansökan om ersättning sker inom 12 månader från tidpunkten när sökanden lämnade respektive garanti. Dagpenningen blir dock högst respektive lägst det belopp som regeringen bestämmer.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Arbetsförmedlingen* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation* välkomnar och tillstyrker förslaget men menar att det bör förtydligas i vissa delar. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* har synpunkter på förslaget att bestämmelsen även ska omfatta den som står i begrepp att lämna en garanti. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Under deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin och jobbgarantin för ungdomar kan deltagarna, förutom att delta i aktiviteter, även förvärvsarbeta. Under förutsättning att hela ersättningsperioden är förbrukad, eller att tolv månader passerat sedan sökanden senast fick arbetslöshetsersättning, och att ett nytt arbetsvillkor är uppfyllt, kan en ny period med arbetslöshetsersättning beviljas. Personen ska då lämna garantin. I dessa situationer finns särskilda beräkningsregler som får tillämpas om det är mer förmånligt. De särskilda beräkningsreglerna medför att den som arbetat deltid och samtidigt deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar, kan få lägre ersättning i den nya ersättningsperioden än vad personen fått om han eller hon inte arbetat utan i stället kvarstått på heltid i garantin. Detta eftersom dagpenningen i den nya perioden enligt ordalydelsen ska motsvara vad som senast lämnades i aktivitetsstöd. Om personen förvärvsarbetat halvtid och samtidigt deltagit på halvtid i garantin, har aktivitetsstödet utbetalats med hälften av det belopp han eller hon fått vid deltagande på heltid.

Utgångspunkten för regeringens politik vad gäller arbetslöshetsförsäkringen är att det alltid ska löna sig att ta ett arbete. Regeringen föreslår därför att det är den sökandes dagsförtjänst under föregående ersättningsperiod, inte det aktivitetsstöd eller den ersättning som betalats ut, som bör ligga till grund för ersättningen i den nya perioden när den särskilda beräkningsregeln tillämpas. Personen är då garanterad arbetslöshetsersättning som motsvarar det aktivitetsstöd han eller hon hade rätt till vid deltagande på heltid i garantin, i stället för det som faktiskt utbetalades. Skälen för förslaget är att en person som arbetat lite under tiden i garantin, inte ska kunna få lägre ersättning än om han eller hon inte arbetat alls utan endast deltagit i garantin.

I bestämmelsens nuvarande lydelse anges att beloppet som lägst ska motsvara grundbeloppet. Den inkomstrelaterade ersättningen bör enligt

förslaget regleras i egna bestämmelser och separeras från bestämmelserna om grundförsäkringen, se avsnitt 5.2. Därför bör hänvisning i stället ske till den föreslagna bestämmelsen som anger att dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen bestäms utifrån bl.a. det högsta respektive lägsta belopp som regeringen bestämmer. En följdändring föreslås i bestämmelsen om avräkning.

Enligt regeringens förslag bör den särskilda beräkningsregeln även omfatta den som vid prövningstillfället står i begrepp att lämna garantin. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* har påtalat att en person som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program inte står till arbetsmarknadens förfogande på det sätt som förutsätts enligt de allmänna villkoren för rätt till ersättning. Även *Arbetsförmedlingen* och *Arbetslöshetskassornas samorganisation*, som i och för sig välkomnar att även den som står i begrepp att lämna en garanti omfattas av förslaget, framhåller att förslaget i den delen behöver kompletteras. Regeringen har proposition 2006/07:89 Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken, m.m. uttalat att samordning bör ske mellan dagar med aktivitetsstöd och dagpenning. Förslaget om att även den som står i begrepp att lämna en garanti bör kunna få sin ersättning baserad på de särskilda beräkningsreglerna är i linje med det. Regeringen föreslår med anledning av remissinstansernas synpunkter att införs bestämmelser som möjliggör att en ersättningsperiod beviljas under pågående program och som förtydligar samordningen med aktivitetsstödet, se avsnitt 4.3.

## 6 Ändrade villkor för medlemskap och avgifter i arbetslöshetskassorna, m.m.

### 6.1 Nytt inträdesvillkor

**Regeringens förslag:** Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som vid ansökningstillfället förvärvsarbetar och uppfyller villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. Även den som vid ansökningstillfället inte arbetar har rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa, om han eller hon uppfyllde villkoren när han eller hon senast arbetade. Rätt att bli medlem har dock inte den som är medlem i en annan arbetslöshetskassa eller har fyllt 64 år.

När medlemskap i arbetslöshetskassan beviljas anses inträdet i kassan ha skett första dagen i den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag, med undantag för förslaget om justerad tidpunkt för inträde i arbetslöshetskassan.

**Remissinstanserna:** Länsrätten i Stockholms län, Försäkringskassan, Ekonomistyrningsverket, Arbetsförmedlingen, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, Sveriges Kommuner och Landsting, Lands-

organisationen i Sverige (LO), Sveriges Akademikers Centralorganisation och Arbetslöshetskassornas Samorganisation är positiva eller tillstyrker förslaget. Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd tillstyrker förslaget med det tillägget att även studerande inom kassans verksamhetsområde bör få möjlighet till medlemskap i arbetslöshetskassan. Arbetsgivarverket, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och ILO-kommittén har inga invändningar mot förslaget. Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala Universitet och Småföretagarnas Arbetslöshetskassa har synpunkter på förslaget om tidpunkt för inträde i arbetslöshetskassan. Övriga remissinstanser har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Nuvarande villkor för att beviljas medlemskap i en arbetslöshetskassa innebär att den sökande måste uppfylla villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. Därutöver måste den sökande under en sammanhängande period av fem veckor under minst fyra veckor ha förvärvat arbetat i genomsnitt minst 17 timmar per vecka och fortfarande arbeta i den omfattningen, den s.k. 17-timmarsregeln. Bestämmelsen innebär även att den sökande måste styrka att han eller hon har ett pågående arbete inom kassans verksamhetsområde.

Villkoret om viss arbetad tid försvårar för den enskilde att bli medlem i en arbetslöshetskassa. Det medför dessutom en omfattande administration för såväl arbetslöshetskassorna som för arbetsgivarna. För att komma till rätta med detta anser regeringen att inträdesvillkoren bör mjukas upp. Regeringen föreslår därför att villkoret om förvärvat arbete i viss minsta omfattning, 17-timmarsregeln, avskaffas. Förslaget stimulerar till ökad anslutning till arbetslöshetsförsäkringen samtidigt som det bidrar till att förenkla administrationen av försäkringen. Det medför även att arbetsgivaren inte behöver lämna intyg om viss arbetad tid för arbetstagare som söker inträde i en arbetslöshetskassa. Såsom *Länsrätten i Stockholms län* påtalat torde förslaget även medföra ett visst minskat antal överklaganden till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Till följd av förslaget blir undantaget från kravet på visst utfört förvärvat arbete för den som byter kassa överflödigt varför det bör tas bort (34 a §).

Även kravet på ett aktuellt arbete inom kassans verksamhetsområde bör ändras. Den som inte är medlem i en arbetslöshetskassa bör kunna träda in i en arbetslöshetskassa även om han eller hon vid tillfället för inträdesansökan inte arbetar men väl har arbetat. Även det förslaget syftar till ökad anslutning till arbetslöshetsförsäkringen. När det gäller frågan om vilken arbetslöshetskassa som personen ska kunna träda in i bör det avgörande vara inom vilken arbetslöshetskassas verksamhetsområde personen senast arbetade. TCO och Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd menar att förslaget i den delen bör kompletteras med en regel som gör det möjligt för studerande inom en kassas verksamhetsområde att bli medlem i den arbetslöshetskassan. Det är regeringens uppfattning att det är personer som blivit arbetslösa efter att ha haft ett arbete som ska omfattas av arbetslöshetsförsäkringen. Enligt regeringen saknas det därför skäl att skapa särskilda regler för studerande i detta hänseende. Regeringen vill emellertid framhålla att

förslaget även kommer studerande till del genom att endast ett kortare arbete medför rätt till medlemskap i en arbetslöshetskassa.

Enligt 37 § första stycket 1 lagen om arbetslöshetskassor ska en arbetslöshetskassas styrelse, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem om denne inte uppfyller och inte heller under de sex senaste månaderna har uppfyllt bestämmelsen i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. *Lagrådet* anför att förslaget att ta bort kraven på aktuellt arbete respektive viss arbetad för rätt till inträde i arbetslöshetskassan, kan medföra att medlemmar, uppenbarligen utan att vara åsyftade med bestämmelsen i 37 §, kan komma att formellt omfattas av vad som sägs där om uteslutning. Bestämmelsen bör därför enligt *Lagrådet* ses över innan lagrådsremissens förslag förs vidare. Med anledning av vad *Lagrådet* anför i denna del vill regeringen framhålla att det inte föreligger en bokstavig konflikt mellan de föreslagna bestämmelserna om inträde respektive uteslutning av medlem i en arbetslöshetskassa. Regeringen har emellertid för avsikt att överväga frågan vidare, dock i ett annat sammanhang.

Enligt promemorians förslag bör medlemsvillkoret enligt 7 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring beräknas på så vis att till varje medlemsmånad ska läggas ytterligare en kalendermånad, genom att tidpunkten för inträdet i kassan tidigareläggs med en kalendermånad per medlemsmånad. Medlemsvillkoret kommer således att kunna uppfyllas på sex månader. Med anledning därav föreslås i promemorian att tidpunkten för inträdet i arbetslöshetskassan kan komma att justeras, med hänvisning till bestämmelsen om medlemsvillkoret. *Småföretagarnas Arbetslöshetskassa* påtalar att förslaget om justerad tidpunkt för inträde i arbetslöshetskassan kan medföra att en person, om denne först varit medlem i en annan arbetslöshetskassa, uppbär medlemskap i två arbetslöshetskassor under samma tidsperiod. Förslaget om medlemsvillkoret är en försäkringsbestämmelse som syftar till att erbjuda medlemmar att snabbare ta del av inkomstbortfallsförsäkringen. Tidpunkten för inträde i arbetslöshetskassan, som är en föreningsrättslig fråga, bör enligt regeringen endast bestämmas utifrån den månad då ansökan om medlemskap gjordes.

Möjligheten att kvalificera sig för arbetslöshetsersättning genom studier, det s.k. studerandevillkoret, avskaffades den 1 januari 2007. Rätt till medlemskap i en arbetslöshetskassa kvarstår emellertid fortfarande i lagtext för den som uppfyllt studerandevillkoret. Eftersom studerandevillkoret numera är avskaffat kan den bestämmelsen inte tillämpas. Bestämmelsen bör därför upphävas, jämte hänvisningen i 37 § tredje stycket, till den bestämmelsen.

## 6.2 Avdrag från arbetslöshetsavgiften

**Regeringens förslag:** Från arbetslöshetsavgiften ska avdrag göras med 50 kronor per medlem som, under den månad som avgiften avser, inte definieras som arbetslös. Arbetslöshetsavgiften är dock alltid lägst 0 kronor.

Det som sägs om medlem i en arbetslöshetskassa ska även gälla för den som är ansluten till den kompletterande arbetslöshetskassan.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter även om när och på vilket sätt avdraget från arbetslöshetsavgiften ska göras.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Försäkringskassan, Arbetsgivarverket, Ekonomistyrningsverket, Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering, ILO-kommittén, Sveriges Akademikers Centralorganisation* tillstyrker eller har inga invändningar mot förslagen. *Jämställhetsombudsmannen och Sveriges Kommuner och Landsting*, är positiva till förslaget. *Landsorganisationen i Sverige (LO), Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och Arbetslöshetskassornas Samorganisation* välkomnar en sänkning av avgiften men anser att förslaget inte är tillräckligt för att stimulera ny- och återinträde i kassorna. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* har synpunkter på att avdraget inte korrigeras på samma sätt som övriga medlemsavgifter. *Svenskt Näringsliv* motsätter sig förslaget. *Juridiska fakulteten vid Uppsala Universitet och Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd* är kritiska till delar av förslaget. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** En arbetslöshetskassa ska ta ut avgifter från medlemmarna som i förening med andra inkomster ska täcka kassornas administration, betalningen av finansieringsavgiften och arbetslöshetsavgiften. Medlemsavgift som avser arbetslöshetsavgiften får dock endast tas ut av medlemmar som inte var arbetslösa i den mening som avses i 41 a § lagen om arbetslöshetskassor och får uppgå högst till 300 kronor per medlem och månad. Till följd därav har arbetslösa medlemmar en avsevärt lägre avgift än medlemmar som inte var arbetslösa, i den mening som avses i 41 a §.

Enligt regeringen är det angeläget att upprätthålla arbetslinjen i arbetslöshetsförsäkringen. För att sänka medlemsavgifterna för en majoritet av de medlemmar som inte var arbetslösa i den mening som avses i 41 a § föreslår regeringen att arbetslöshetsavgiften bör sänkas med 50 kronor per månad och medlem som uppfyller den definitionen. Avgifts-sänkningen medför att marginaleffekterna av att gå från arbetslöshet till sysselsättning minskar och stimulerar anslutning till arbetslöshetsförsäkringen. Såsom *Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering* påpekat är en sänkning av arbetslöshetsavgiften, som endast erlaggs av sysselsatta, även i linje med motiven för att införa jobbskatteavdraget.

Den högsta arbetslöshetsavgiften är fortfarande 300 kronor per medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a §. Sänkningen kommer därmed inte att påverka medlemsavgiften i de kassor vars arbetslöshetsavgift, efter sänkningen, fortfarande är 300 kronor per medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a §.

*LO, TCO och Arbetslöshetskassornas Samorganisation* menar att utifrån arbetslöshetens väntade utveckling under 2009 samt avgiftens konstruktion, där avgiften ökar då arbetslösheten inom kassans anslutningsområde stiger, kommer den föreslagna avgiftsminskningen inte i realiteten komma medlemmarna till godo. *LO, TCO och Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd* är vidare kritiska till att de medlemmar i arbetslöshetskassor som har en arbetslöshetsavgift som överstiger 300 kronor, efter avdrag, inte kommer att få del av sänkningen. De menar att förslaget medför att avgiftsskillnaden mellan arbetslöshetskassor med överlappande verksamhetsområden ökar ytterligare. Därmed försämras möjligheterna för kassor som har höga avgifter, inte minst inom kulturområdet, att behålla sina medlemmar. Regeringen vill tydliggöra att den föreslagna beräkningen av avdraget inte kommer att påverka arbetslöshetsavgiften för de arbetslöshetskassor som har så hög arbetslöshet att de träffas av bestämmelsen om högsta belopp. Motivet är att dessa arbetslöshetskassor redan i dag har en betydande nedsättning av avgiften.

Beräkningen av avgiften i kombination med det föreslagna avdraget kan leda till att avgiften blir negativ. För att undvika att en sådan situation uppkommer, bör det slås fast att avgiften alltid är lägst 0 kronor.

*Svenskt Näringsliv* menar att förslaget går rakt emot syftet med införandet av den förhöjda finansieringsavgiften och sedermera den införda arbetslöshetsavgiften. Kopplingen mellan medlemsavgiften och kostnaden för arbetslösheten försvagas. Incitamenten till ansvarstagande och återhållsamhet i lönebildningen kommer därför att försämrats. En sådan koppling bör finnas även när arbetslösheten når höga nivåer varför det nuvarande taket för arbetslöshetsavgiften om 300 kronor bör tas bort. Regeringen vill i detta sammanhang framhålla att det föreslagna avdraget, som är riktat till de enskilda medlemmarna, är i enlighet med den av regeringen förespråkade arbetslinjen.

I promemorian föreslås att avdraget ska baseras på antalet medlemmar som, två månader före den månad som avgiften avser, inte var arbetslösa enligt definitionen i 41 a §. Avdragets storlek föreslås även baseras på de förhållanden som är kända vid utgången av den månad som avgiften avser. Att uppgifterna om antalet arbetslösa medlemmar ändras efter utgången av den månad som avgiften avser ska alltså enligt promemorians förslag inte påverka avdragets storlek. *Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen* påtalar att det uppstår en inkonsekvens att inte korrigera avdraget på samma sätt som övriga medlemsavgifter. Det skulle enligt Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen vara enklare att grunda avgift och avdrag på samma underlag och införa ett generellt stoppdatum för samtliga avgifter och avdraget. Regeringen delar denna bedömning och föreslår därför att avgiften och avdraget för en månad baseras på samma uppgifter. Vad gäller generellt stoppdatum anser regeringen att det är en fråga som bör utredas vidare.



Med anledning av promemorians förslag om att tidpunkten för inträdet i arbetslöshetskassan kan komma att justeras, med hänvisning till förslaget om medlemsvillkoret i 7 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, uppkom fråga i promemorian om finansierings- och arbetslöshetsavgifter ska utgå retroaktivt. Regeringen delar emellertid inte promemorians bedömning att inträdet i arbetslöshetskassan ska justeras utifrån fiktiv medlemstid. Regeringen föreslår att inträdet i arbetslöshetskassan endast bestäms utifrån den månad då ansökan om medlemskap gjordes, se avsnitt 4.1. Därmed är promemorians förslag till bestämmelse om att finansierings- och arbetslöshetsavgift utgår från och med den kalendermånad när ansökan om medlemskap beviljades, överflödig.

Vad som sägs om medlem i en arbetslöshetskassa bör även gälla för den som är ansluten till den kompletterande arbetslöshetskassan, Alfa-kassan.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om när och på vilket sätt betalningarna av avgifterna ska göras. Den föreskriftsrätten föreslås anpassas till den uppdelningen av avgifterna i olika lagrum som regeringen föreslår samt även omfatta avdraget från arbetslöshetsavgiften.

### 6.3 Överklagande av beslut om medlemsavgifter m.m.

**Regeringens förslag:** Beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden enligt lagen om arbetslöshetskassor om rätt till medlemskap, medlemsavgifter och särskild uttaxering får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Arbetslöshetskassans beslut i övrigt enligt nämnda lag får inte överklagas.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Kammarrätten i Stockholm* är positiv till förslaget. *Länsrätten i Stockholms län* tillstyrker förslaget. *Domstolsverket* påpekar att förslaget leder till ökad måltillströmning till de allmänna förvaltningsdomstolarna varför eventuellt resurstillskott till domstolsväsendet kan bli nödvändigt om kostnaderna ökar mer än marginellt. *Landsorganisationen i Sverige* är positiv till förslaget men menar att det inte bör vara kassornas generella beslut avseende medlemsavgifterna storlek som ska kunna prövas i allmän förvaltningsdomstol. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Bestämmelser om talan mot och överklagande av en arbetslöshetskassas beslut enligt lagen om arbetslöshetskassor finns i 62, 95 och 98 §§ nämnda lag. Av 62 § framgår bl.a. att om ett beslut av en föreningsstämma inte har tillkommit i behörig ordning kan talan om upphävande eller ändring föras av en bestämd krets av personer. En sådan talan väcks vid tingsrätten. I 95 § anges bl.a. att beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden om rätt till medlemskap enligt lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Av 98 § framgår att beslut i andra fall än som avses i 62 och 95 §§ överklagas hos Inspektio-

nen för arbetslöshetsförsäkringen. Inspektionens beslut i ett sådant ärende överklagas hos regeringen.

Den nuvarande kompetensfördelningen när det gäller överklaganden i allmänhet bygger på principen att frågor som ska bedömas utifrån politiska överväganden överklagas till regeringen, medan frågor som huvudsakligen innefattar prövning av rättsfrågor överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Domstolsprövningen av förvaltningsbeslut har motiverats med bl.a. omsorgen om den enskildes rättssäkerhet och strävandena att begränsa regeringens arbetsbörda. Dessa skäl gör sig även gällande avseende arbetslöshetskassornas beslut.

Arbetslöshetskassornas beslut om rätt till medlemskap överklagas i dag hos allmän förvaltningsdomstol. Detsamma gäller en arbetslöshetskassas beslut om ersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring. Den nu föreslagna förändringen berör dock enbart arbetslöshetskassornas beslut enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

Arbetslöshetskassornas beslut rörande såväl medlemskap som medlemsavgifter i enskilda fall är av rättslig karaktär och rör förhållandet mellan enskilda individer och arbetslöshetskassorna. Besluten kan avse fråga om tidpunkt för upphörande av medlemskap, rätt till inträde i en arbetslöshetskassa, medlemsavgiftens storlek och fråga om retroaktiv återbetalning av medlemsavgift. Det är viktigt att en sådan prövning är likformig och rättssäker. Arbetslöshetskassornas beslut rörande medlemsavgifter i enskilda fall kan inte anses rymma sådana politiska dimensioner att det på grund därav är motiverat att det nuvarande systemet med överklagande till Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen respektive regeringen består. Arbetslöshetskassornas beslut om medlemsavgifter i det enskilda fallet innefattar till övervägande del rättsliga bedömningar och bör därför överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Såsom *Kammarrätten i Stockholm* och *Länsrätten i Stockholms län* påtalat förekommer det vid förvaltningsdomstolarna att mål innehåller såväl frågor om medlemskap som frågor om betalning av medlemsavgifter. På grund av de olika instansordningarna, har frågorna om medlemsavgifter fått avvisas i förvaltningsdomstolarna. Förslaget är även utifrån den aspekten ändamålsenligt och resurseffektivt samt att det borgar för en ökad rättssäkerhet att såväl frågor om medlemskap som medlemsavgifter ska handläggas vid samma instans. Även för den enskilde individen bör ett enhetligt överklagandesystem enligt såväl lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring som lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor framstå som mer ändamålsenligt och rättssäkert. *Lagrådet* anför att även beslut om särskild uttaxering bör överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Regeringen delar denna bedömning och föreslår därför att även arbetslöshetskassans beslut om särskild uttaxering i enskilda fall får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

*Landsorganisationen i Sverige* ställer sig bakom förslaget men framhåller att det inte bör vara kassornas generella beslut avseende medlemsavgifterna storlek som ska kunna prövas i allmän förvaltningsdomstol. Regeringen vill här framhålla att förslaget endast avser en förändring av vilken instans som ett beslut i ett enskilt fall rörande medlemsavgift eller särskild uttaxering överklagas till.

Övriga beslut som fattas av arbetslöshetskassorna i enskilda fall, enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor, är av administrativ karaktär

och kan inte anses innefatta någon prövning av enskildas civila rättigheter eller skyldigheter i den mening som avses i art. 6.1 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Inte heller i övrigt finns det skäl att låta dessa beslut omfattas av rätten till domstolsprövning. Det finns inte heller skäl att behålla möjligheten att överklaga övriga beslut enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor till Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och till regeringen. Det bör därför införas ett överklagandeförbud för arbetslöshetskassans övriga beslut i enskilda fall. I praktiken är det endast ett fåtal ärenden som berörs.

## 7 Försäkringskassans uppgiftsskyldighet

**Regeringens förslag:** Försäkringskassan ska till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om medlemmar i arbetslöshetskassan som avser aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

Försäkringskassans uppgiftsskyldighet gentemot arbetslöshetskassan enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring tas bort när det gäller uppgift om ifall en medlem utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer i sak med regeringens förslag. Regeringen begränsar dock förslaget till att avse uppgifter om aktivitetsstöd, utvecklingsersättning och utfört arbete vid sidan av deltagande i ett program med ersättning.

**Remissinstanserna:** *Försäkringskassan* är kritisk till förslaget och har synpunkter på förslagets utformning. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Försäkringskassan får med stöd av 7 och 8 §§ lagen (2003:763) om behandling av personuppgifter inom socialförsäkringens administration behandla och lämna ut personuppgifter till arbetslöshetskassorna, bl.a. om det behövs som underlag för beslut av förmåner, ersättningar och andra stöd åt enskilda. Försäkringskassan får enligt 8 § andra stycket samma lag även behandla personuppgifter som behandlas för ändamål som anges i 7 §, för att tillhandahålla information utanför den egna myndigheten på grund av bl.a. sådan bestämmelse om skyldighet att lämna ut uppgifter till andra myndigheter som avses i 14 kap. 1 § andra meningen sekretesslagen (1980:100). Av den bestämmelsen framgår att sekretess inte hindrar att uppgift lämnas till annan myndighet, om uppgiftsskyldigheten följer av lag eller förordning.

Uppgifter om enskildas personliga förhållanden är sekretessbelagda hos arbetslöshetskassan i den utsträckning som framgår av 7 kap. 10 § sekretesslagen. Av den bestämmelsen framgår att sekretess gäller i ärende om arbetslöshetsersättning enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring samt i ärende om medlemsavgift för arbetslös medlem

enligt lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor för uppgift om enskilda personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon honom eller henne närtstående lider men om uppgiften röjs.

Med stöd av 48 c § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring får arbetslöshetskassan vissa uppgifter från Försäkringskassan rörande bl.a. förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild.

Personer som får aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning och i övrigt uppfyller kraven på att definieras som arbetslösa enligt 41 a §, bl.a. att personen inte utfört förvärvsarbete, ska inte betala arbetslöshetsavgift till arbetslöshetskassan. I dag lämnar Försäkringskassan uppgift om en medlem i arbetslöshetskassan utfört arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd, med stöd av en bestämmelse i lagen om arbetslöshetsförsäkring. För att möjliggöra för arbetslöshetskassorna att rätteligen använda de uppgifter de redan i dag i huvudsak har tillgång till vid prövning av avgiftsärenden, bör en bestämmelse införas i lagen om arbetslöshetskassor, som innebär att Försäkringskassan ska lämna uppgift om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning åt enskild som har betydelse för tillämpningen av lagen. Det samma gäller uppgifter som myndigheten har om en medlem utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Den nuvarande bestämmelsen i 48 c § lagen om arbetslöshetsförsäkring, som anger att Försäkringskassan ska lämna uppgift till arbetslöshetskassan om en medlem utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd, föreslås därmed utgå.

*Försäkringskassan* påtalar att promemorians förslag medför en omfattande ökning av Försäkringskassans informationshantering. Det är inte regeringens avsikt att öka informationsöverföringen från Försäkringskassan till arbetslöshetskassorna. Enligt regeringen bör det därför framgå uttryckligen att uppgiftslämnandet endast avser uppgift om förmånerna aktivitetsstöd och utvecklingsersättning samt om medlem utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.

## 8 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

### 8.1 Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

**Regeringens förslag:** De nya reglerna ska träda i kraft den 1 juli 2009. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för redan beviljade ersättningsperioder.

Bestämmelsen om medlemsvillkoret träder i kraft den 1 juli 2009 men tillämpas från och med den 1 januari 2009.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Arbetslöshetskassornas samorganisation* hemställer att förslagen ska träda i kraft en måndag, dock ej under sommar-månaderna. *Övriga remissinstanser* har inga synpunkter eller har avstått från att yttra sig över förslaget.

**Skälen för regeringens förslag:** Lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. De föreslagna bestämmelserna bör dock endast tillämpas vid nybeviljande av en ersättningsperiod, och inte för redan beviljade perioder. En övergångsbestämmelse bör därför införas som anger detta. *Arbetslöshetskassornas samorganisation* påtalar att förslagen bör träda i kraft en måndag. Eftersom förslagen endast föreslås tillämpas vid nybeviljande av ersättningsperioder, bedömer regeringen att lagförslagen ska träda i kraft så snart som möjligt, oavsett veckodag.

Bestämmelsen om medlemsvillkoret träder i kraft den 1 juli 2009 men föreslås tillämpas retroaktivt, från den 1 januari 2010. En särskild övergångsbestämmelse som anger detta bör därför införas.

## 8.2 Lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

**Regeringens förslag:** Den 1 januari 2010 ska återigen tolv månaders faktiskt medlemskap gälla för uppfyllande av medlemsvillkoret. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för medlemsmånader som är påbörjade före den 1 januari 2010.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** Remissinstanserna har inte berört frågan.

**Skälen för regeringens förslag:** Från den 1 januari 2010 bör den särskilda beräkningsregeln i 7 § andra stycket, om uppfyllande av medlemsvillkoret, upphöra att gälla. En person som har medlemsmånader under 2009 och vars medlemsvillkor därmed är påverkat av bestämmelsen i 7 § andra stycket, bör även efter den 1 januari 2010 få tillgodoräkna sig den tiden vid prövning av medlemsvillkoret. För medlemsmånader som är hänförliga till år 2009, bör därför den särskilda beräkningsregeln fortfarande gälla. En särskild övergångsbestämmelse som anger detta bör därför införas.

## 8.3 Lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

**Regeringens förslag:** De nya reglerna ska träda i kraft den 1 juli 2009.

De nya bestämmelserna om överklagande av arbetslöshetskassans beslut tillämpas inte på beslut som meddelats före ikraftträdandet. För sådana beslut gäller bestämmelserna i sin äldre lydelse.

**Promemorians förslag:** Överensstämmer med regeringens förslag.

**Remissinstanserna:** *Tjänstemännens Centralorganisation* och *Arbetslöshetskassornas Samorganisation* ser inga hinder för att inträdesreglerna börjar gälla tidigare än den 1 juli 2009.

**Skälen för regeringens förslag:** Lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Ett flertal beslut kommer att vara föremål för överprövning hos Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen respektive regeringen när de nya överklagandereglerna börjar gälla. En särskild övergångsbestämmelse för dessa beslut är därför nödvändig. De nya bestämmelserna om överklagande av arbetslöshetskassans beslut bör inte tillämpas på beslut som meddelats före ikraftträdandet. För sådana beslut gäller bestämmelserna i sin äldre lydelse. Bestämmelsen innebär att för samtliga beslut som inte vunnit laga kraft eller ärenden som inte slutligt avgjorts när de nya reglerna träder i kraft ska lagen tillämpas i dess äldre lydelse.

Förslagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2009. Arbetslöshetsavgiften betalas med en månads eftersläpning vilket innebär att avdraget på 50 kronor kommer att göras från och med avgiften för juni 2009, vilken bestäms och betalas i juli.

## 9 Konsekvenser

### 9.1 Ändrat inträdesvillkor, tillfällig ändring av medlemsvillkoret samt sänkt arbetslöshetsavgift

#### *Ekonomiska konsekvenser*

De ekonomiska konsekvenserna av förslagen är beaktade i budgetpropositionen för 2009. Förslagen beräknades då medföra ökade utgifter för arbetslöshetsersättning med 467 miljoner kronor 2009 och 623 miljoner kronor 2010 respektive 2011. Förslagen beräknades också leda till minskade intäkter från arbetslöshetskassornas avgifter med 1000 miljoner kronor 2009 och 2000 miljoner kronor 2010 respektive 2011.

I och med att avgiftssänkningen inte påverkar arbetslöshetskassor vars arbetslöshetsavgift efter sänkningen fortfarande ligger i taket på 300 kronor per sysselsatt medlem, kommer inte sänkningen alla sysselsatta medlemmar till del.

#### *Övriga konsekvenser*

Förslaget om ändrat inträdesvillkor innebär bl.a. att en person som har arbetat i liten omfattning kan bli medlem i en arbetslöshetskassa. Utöver det innebär förändringen att den administrativa bördan minskar för såväl arbetslöshetskassorna som arbetsgivarna.

Förslaget innebär även att den som för närvarande inte arbetar kan bli medlem i en arbetslöshetskassa. Förändringen innebär också att en arbetslös medlem kan byta arbetslöshetskassa under en pågående ersättningsperiod. I dag är det endast sysselsatta medlemmar som kan byta kassa. Byte av kassa kan bli aktuellt för personer som arbetat i branscher

där det finns arbetslöshetskassor vars verksamhetsområden överlappar varandra. Medlemmar kan också söka inträde i Alfa-kassan som är öppen för alla. Eftersom arbetslösa medlemmar inte betalar arbetslöshetsavgift varierar deras avgifter marginellt, varför deras ekonomiska incitament att byta kassa bör vara små. Förändringen kan dock få betydelse vid förändringar inom arbetslöshetskassorna, t.ex. om hela yrkesgrupper byter arbetslöshetskassa. Om det sker i dag, är det enbart de sysselsatta medlemmarna som kan byta kassa.

## 9.2 Intentionerna med de särskilda beräkningsreglerna från tidigare propositioner fullföljs

### *Arbetslöshetsersättning vid en ny ersättningsperiod i direkt anslutning till en tidigare period*

Den särskilda beräkningsregeln innebär utöver möjligheten att få åtminstone 65 procent av den tidigare dagsförtjänsten, en möjlighet att få samma normalarbetstid som i den senaste ersättningsperioden. I dag finns motsvarande regler i de bestämmelser som gäller för den inkomstrelaterade ersättningen. Därför kan de, enligt lagen, inte tillämpas på grundförsäkringen. Enligt 3 § förordningen (1997:835) om arbetslöshetsförsäkring omfattas dock även de som får grundbelopp av de särskilda beräkningsreglerna. Förslaget innebär att det av lagen framgår uttryckligen att bestämmelserna även gäller för den som omfattas av grundförsäkringen.

Av proposition 2006/07:89 Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken m.m. (sid. 62) framgår att intentionerna med de särskilda beräkningsreglerna var att det belopp som lämnas som dagpenning bör vara minst det grundbelopp som lämnas inom arbetslöshetsförsäkringen, dvs. 320 kronor. Eftersom de särskilda beräkningsreglerna är utformade på så vis att normalarbetstiden från föregående period beaktas, blir ersättningen dock lägst 320 kronor endast om normalarbetstiden då var 40 timmar. Detta förhållande föreslås förbli oförändrat.

### *Arbetslöshetsersättning efter deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar*

Normalarbetstiden beaktas inte vid bestämmande av aktivitetsstödet. Det innebär att det lägsta beloppet och grundbeloppet blir lägst 320 kronor i aktivitetsstödet, givet att personen har uppfyllt ett arbetsvillkor. Förslaget att normalarbetstiden ska motsvara utbudet i garantin för den som deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar, och inom eller efter deltagandet upparbetat en ny ersättningsperiod, innebär att dagpenningen i den nya ersättningsperioden inte kan bli lägre än aktivitetsstödet i garantin.

Detta överensstämmer med den avsikt som uttrycks i proposition 2006/07:89 Ytterligare reformer inom arbetsmarknadspolitiken. På sid. 62 står följande: ”Även personer som deltagit i den jobb- och utvecklingsgaranti som föreslås ersätta aktivitetsgarantin bör kunna lämna

denna efter att ha uppfyllt ett arbetsvillkor. Blir personen sedan arbetslös igen bör han eller hon ha rätt till arbetslöshetsersättning och en särskild beräkningsregel eller garanti, bör då finnas även för dessa fall. Sådan sökande föreslås, om det är till fördel för honom eller henne, få en dagpenning från arbetslöshetskassan som motsvarar vad sökande fått som aktivitetsstöd i jobb- och utvecklingsgarantin.” Av proposition 2006:07:118 En jobbgaranti för ungdomar sid. 28 framgår följande: ”En deltagare i jobbgarantin som tar ett tillfälligt arbete bör få behålla den ersättningsnivå som deltagaren var berättigad till i garantin om han eller hon återigen blir arbetslös.”

För den som fått inkomstrelaterad ersättning är lagen i dag utformad så att ersättningen blir lägst det personen fick i aktivitetsstöd, även om detta i dagsläget inte styrs av normalarbetstiden. Däremot är förordningen utformad så att den lägsta ersättningen ska baseras på normalarbetstiden i den tidigare ersättningsperioden, vilket alltså kan vara lägre än 320 kronor.

För personer som får grundbelopp leder förslaget till en ändring som syftar till att den intention som redovisats i propositionerna implementeras. Förändringen beräknas få marginell ekonomisk betydelse. I dag deltar ca 3 000 personer med grundbelopp i någon av garantierna. Enbart några få procent av denna grupp bedöms få sin ersättning beräknad med den särskilda beräkningsregeln. Den genomsnittliga ersättningen för personer med grundbelopp i arbetslöshetsförsäkringen är 280 kronor per dag. Om denna grupp är jämförbar med kollektivet innebär förändringen att det fåtal som berörs kommer att få cirka 40 kronor mer per dag.

För personer som inte tidigare fått arbetslöshetsersättning finns redan en bestämmelse som innebär att utbudet i jobb- och utvecklingsgarantin bestämmer sökandes normalarbetstid om han eller hon upparbetar en ersättningsperiod. Förslaget medför därför ingen ändring för denna grupp.

Motsvarande bestämmelse finns inte för personer som deltagit i jobbgarantin för ungdomar. Den föreslagna förändringen av normalarbetstidens beräkning innebär att detta kommer att gälla samtliga som deltagit i någon av garantierna och som sedan upparbetat en ny ersättningsperiod, alltså även oförsäkrade som deltagit i jobbgarantin för ungdomar. I proposition 2006/07:118 En jobbgaranti för ungdomar framgår att deltagare i jobbgarantin ska ha motsvarande skyddsregler som den som deltagit i jobb- och utvecklingsgarantin. Denna utvidgning överensstämmer därför med intentionen i propositionen. Ungdomars rätt till arbetslöshetsersättning är begränsad till tre kalendermånader även om de upparbetat ett arbetsvillkor. Därefter anvisas de till jobbgarantin för ungdomar och får aktivitetsstöd som är lägst 320 kronor. Förändringen bedöms därför få marginell ekonomisk betydelse.

Förslaget att den särskilda beräkningsregeln för den med inkomstrelaterad ersättning som upparbetar ett nytt villkor inom jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar skrivs om till att ge 65 procent av dagsförtjänsten, i stället för ersättning motsvarande aktivitetsstödet, innebär en förändring i sak enbart för den som deltagit i garantierna på deltid. Förändringen bedöms få marginell ekonomisk betydelse.



*Ekonomiska konsekvenser*

Förslaget att vissa socialförsäkringsförmåner ska beaktas vid beräkningen av arbetslöshetsersättningen påverkar enbart beräkningen för månader som innehåller så mycket arbete att de är tillgodoräkningsbara i arbetslöshetsförsäkringen. Det innebär att förmåner enbart får betydelse för månader där personen i normalfallet arbetat 80 timmar eller mer. Det innebär i sin tur att socialförsäkringsförmånen tagits ut i en omfattning om högst 50 procent alternativt betalas för enstaka dagar som tillsammans högst motsvarar en halv månad. Antalet dagar (delar av dagar är omvandlade till heldagar) för vilka de definierade socialförsäkringsförmånerna betalats ut under 2007, utgör 3,3 procent av det totala antalet dagar (antalet arbetade timmar enligt AKU plus frånvarodagarna). Förslagets kostnader har uppskattats genom att de arbetslösas dagsförtjänst räknats upp med 1,033. Samma sak har gjorts för aktivitetsstödet. Notera att denna uppräknings inte påverkar ersättningen för de personer som redan ligger över taket på 680 kronor. Eftersom socialförsäkringsförmånerna inte täcker hela det inkomstbortfall som individerna haft utan motsvarar 80 procent har effekten på dagsförtjänsten korrigerats ner med motsvarande. Eftersom förslaget enbart avser nybeviljade ersättningsperioder uppskattas att förändringen är fullt genomförd ett år efter ikraftträdandet. De beräknade utgiftsökningarna av förslaget är beaktade i budgetpropositionen för 2009 och beräknades då till 72 miljoner kronor 2009, 216 miljoner kronor 2010 och 283 miljoner kronor 2011.

*Jämställdhetskonsekvenser*

Av de frånvarodagar som enligt förslaget görs tillgodoräkningsbara i arbetslöshetsförsäkringen har 70 procent utbetalats till kvinnor. Regeln saknar betydelse för personer som har en dagpenning på 680 kronor. Eftersom kvinnor i genomsnitt har lägre lön än män har regeln även av den anledningen proportionellt sett större betydelse för kvinnor.

*Information avseende tillgodoräkningsbara socialförsäkringsförmåner*

Förslaget att göra vissa socialförsäkringsförmåner tillgodoräkningsbara i arbetslöshetsförsäkringen innebär inte att informationsutbytet mellan arbetslöshetskassorna och Försäkringskassan ska behöva utökas. Den individ som varit frånvarande och fått en förmån bör själv kunna styrka det för arbetslöshetskassan t.ex. med det beslut som Försäkringskassan skickar till individen i samband med utbetalningen.

## 9.4 Effekt på uttag av arbetslöshetsersättning på deltid

Flera av förslagen innebär att en person kan få tillgodoräkna sig en högre normalarbetstid än med dagens regler. Normalarbetstiden saknar bety-

delse för dagpenningens storlek för den som har inkomstrelaterad ersättning. Antalet ersättningsdagar som kan betalas ut per vecka till en person som arbetar deltid påverkas dock av normalarbetstiden. Förslagen innebär därmed att vissa kan få fler utbetalade dagar per vecka vid deltidsarbetslöshet än med dagens regelverk. Med nuvarande begränsning av antalet dagar som kan betalas ut vid deltidsarbetslöshet bedöms dessa effekter få marginell effekt på utgifterna.

### 9.5 Effekter av förändrat informationsutbyte

De föreslagna förändringarna för informationsutbytet innebär att Försäkringskassan har rätt att fråga om, och sedan rapportera till arbetslöshetskassorna, huruvida personer som uppbär utvecklingsersättning även förvärvsarbetar. Förändringarna innebär vidare att det informationsutbyte som i dag redan sker mellan Försäkringskassan och arbetslöshetskassorna, för att arbetslöshetskassorna ska kunna undanta personer som får aktivitetsstöd från arbetslöshetsavgift, får rättsligt stöd i den lag vilken utgifterna är hänförliga till.

### 9.6 Effekter av ny instansordning vid överklagande av arbetslöshetskassans beslut om medlemsavgifter och särskild uttaxering

Förslaget om en ny instansordning bör sammantaget medföra en viss ökning av måltillströmningen till de allmänna förvaltningsdomstolarna. Sveriges domstolar kommer därför att tillföras en miljon kronor från och med år 2010 från utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

### 9.7 Konsekvenser ur ILO-perspektiv

Förslagen bedöms inte få konsekvenser som påverkar Sveriges åtaganden enligt ILO:s konvention nr 168.

### 9.8 Övriga förslag

De övriga förslag som behandlas i promemorian syftar till att förbättra lagarnas struktur och medför inga ändringar i sak. Några förändringar rättar till felaktiga eller ofullständiga hänvisningar vilket inte heller medför någon ändring i sak.

## 10 Författningskommentar

Förslagen om att ändra, införa eller upphäva rubriker i författningarna kommenteras inte särskilt.

### 10.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

#### 7 §

Paragrafen, som innehåller bestämmelser om medlemsvillkoret, har ändrats på så vis att i ett nytt *andra stycke* anges att vid prövning av medlemsvillkoret ska för den sökande, vid beräkning av medlemstid, för varje medlemsmånad tillgodoräknas närmast föregående månad som inte redan ingår i medlemstiden. Detta medför att en person kan uppfylla medlemsvillkoret redan efter sex månaders faktiskt medlemskap. En person som blir medlem i t.ex. november 2008 kommer i januari 2009 få beakta även oktober vid bestämmande av medlemsvillkoret. I februari får samma person även beakta september osv.

Paragrafen justeras även genom att en hänvisning till 14 a §, som sedan tidigare är upphävd, tas bort.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.1.

#### 15 a §

Paragrafen är ny och slår fast att med ramtid avses de tolv månader som närmast föregått den månad när sökanden anmält sig som arbetslös hos den offentliga arbetsförmedlingen. Om anmälningmånaden innehåller arbete, tid med föräldrapenning eller totalförsvarsplikt i sådan omfattning att den kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor, ska den dock ingå i ramtiden.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.2.

#### 15 b §

Paragrafen är ny och anger att för en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyllt ett arbetsvillkor före deltagandet i programmet, utgör ramtiden de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden påbörjade programmet.

Bestämmelsen innebär att en person som går direkt från anställning till ett arbetsmarknadspolitiskt program, utan att däremellan anmäla sig som arbetsökande hos den offentliga arbetsförmedlingen, får sin ramtid bestämd utifrån den dag då denne påbörjade programmet.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.3.

Paragrafen är ny och anger att för en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd och som uppfyllt ett arbetsvillkor under deltagande i programmet, utgör ramtiden de tolv månader som närmast föregått den tidpunkt när sökanden uppfyllt arbetsvillkoret. Detsamma gäller för den som har upparbetat ett nytt arbetsvillkor under en tidigare ersättningsperiod.

Bestämmelsen innebär att ramtiden i de i bestämmelsen angivna fallen läggs ut under en annan tid än den som gäller enligt huvudregeln i 15 a § eller den kompletterande bestämmelsen i 15 b §. Ramtiden är dock alltid tolv månader. För den som uppfyllt ett arbetsvillkor under pågående program eller under en tidigare ersättningsperiod innebär bestämmelsen att ramtiden kan komma att förskjutas bakåt i tiden.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.3.

**16 §**

I paragrafens *första stycke* har hänvisningen till 12 § tagits bort, som en följd av att ramtiden regleras i de nya 15 a–15 c §§. Det innebär ingen ändring i sak.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.2.

**17 §**

I paragrafens *första stycke* har hänvisningen till 12 § tagits bort, som en följd av att ramtiden regleras i de nya 15 a–15 c §§. Det innebär ingen ändring i sak.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.2.

**19 §**

Paragrafen är ny och slår fast att ersättning från arbetslöshetsförsäkringen lämnas i form av dagpenning. Det innebär ingen ändring i sak.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.2.

**22 a §**

Paragrafen är ny och anger att prövning och beviljande av en ersättningsperiod får göras för den som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd.

Bestämmelsen innebär att en sökande som uppfyller förutsättningarna i bestämmelsen har rätt att få sin ansökan om ersättning prövad och eventuellt beviljad, även om han eller hon inte är anmäld som arbetsökande hos den offentliga arbetsförmedlingen i föreskriven ordning.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.3.

**22 b §**

Paragrafen är ny och anger att för en sökande som deltar i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd utan att ha en pågående ersättningsperiod och som uppfyllt ett arbetsvillkor under deltagande i programmet, räknas ersättningsperioden från och med den tidpunkt när sökanden uppfyllde arbetsvillkoret.

Bestämmelsen innebär att en sökandes dagar med aktivitetsstöd kommer att inkluderas i den beviljade ersättningsperioden. Ersättningsperioden kommer således att inledas med aktivitetsstöd.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.3.

**23 §**

I paragrafens *andra stycke* har ett tillägg gjorts att tolv månadersperioden löper från det att sökanden senast fick dagpenning eller aktivitetsstöd. Det är ett förtydligande och en justering som innebär att dagar med aktivitetsstöd och dagpenning ska samordnas.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.3.

**23 a §**

Paragrafen, som är ny, anger att för den som är ersättningsberättigad fastställs en normalarbetstid. Förslaget innebär ingen nyhet i sak utan är en följd av att bestämmelserna om normalarbetstid regleras under en egen rubrik.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.4.

**23 b §**

Paragrafen anger huvudregeln för normalarbetstidens bestämmande. Bestämmelser om normalarbetstiden återfanns tidigare i 28 §. I paragrafens *första stycke* anges att normalarbetstiden utgör den genomsnittliga arbetstiden under sökandens ramtid. En språklig justering har gjorts.

I *andra stycket* anges att vid bestämmande av normalarbetstid ska utöver arbetad tid även beaktas tid som ersatts med sjuklön eller ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön, eller med vissa i paragrafen angivna socialförsäkringsförmåner. Av *tredje stycket* framgår att möjligheten till sammanläggning enligt andra stycket endast får ske i månader som innehåller förvärvsarbete minst i sådan omfattning att de kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor.

Bestämmelsen innebär att en person som arbetat minst så mycket i en månad att månaden kan tillgodoräknas i ett arbetsvillkor, och i samma månad varit hemma för t.ex. vård av sjukt barn, får tillgodoräkna sig även den tiden då han eller hon varit hemma från arbetet vid normalarbetstidens bestämmande. Förslaget är inte begränsat till den som har fast arbetstid, utan omfattar även t.ex. timanställda och behovsanställda. Eftersom förslaget således inte endast omfattar den som har reglerad

arbetstid, innebär bestämmelsen att den tid som försäkringsförmånen de facto ersätter inte behöver vara tid då den enskilde skulle ha utfört arbete.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.4.

### **23 c §**

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om att till en sökande som fått dagpenning i form av grundbelopp och under ersättningsperioden uppfyllt ett nytt arbetsvillkor ska, om det är förmånligare, som normalarbetstid gälla den normalarbetstid som den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning. Detta får tillämpas för högst två ersättningsperioder som följer direkt efter varandra.

Bestämmelsen har sin motsvarighet vad gäller den inkomstrelaterade arbetslöshetsförsäkringen i 23 d §.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.5.

### **23 d §**

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om att för en sökande som får sin dagpenning fastställd enligt den särskilda beräkningsregeln om rätt att erhålla 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade ersättningen, ska som normalarbetstid gälla den normalarbetstid den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning. En motsvarande reglering fanns tidigare i 28 § andra stycket.

Bestämmelsen har sin motsvarighet vad gäller ersättning enligt grundförsäkringen i 23 c §.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.5.

### **23 e §**

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om normalarbetstid för den som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar, och tidigare fått ersättning enligt grundförsäkringen eller inte tidigare fått arbetslöshetsersättning. För honom eller henne ska som normalarbetstid gälla sökandens totala arbetsutbud under deltagande i respektive garanti, om ansökan om ersättning sker inom tolv månader från tidpunkten när sökanden lämnade respektive garanti. Bestämmelsen får tillämpas högst två gånger för en sökande.

En person som deltar i en garanti kan kombinera deltagandet i garantin med förvärvsarbete. Med sökandens totala arbetsutbud avses i en sådan situation såväl det arbetsutbud som täcks av garantin som det som täcks av förvärvsarbete.

Bestämmelsen har sin motsvarighet vad gäller den inkomstrelaterade arbetslöshetsförsäkringen i 23 f §.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.6.

Paragrafen är ny och innehåller bestämmelser om att för en sökande som får sin dagpenning fastställd enligt den särskilda beräkningsregeln efter deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar, ska som normalarbetstid gälla sökandens totala arbetsutbud under deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar.

En person som deltar i en garanti kan kombinera deltagandet i garantin med förvärvsarbete. Med sökandens totala arbetsutbud avses i en sådan situation såväl det arbetsutbud som täcks av garantin som det som täcks av förvärvsarbete

Bestämmelsen har sin motsvarighet vad gäller ersättning enligt grundförsäkringen i 23 e §.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.6.

### 23 g §

Paragrafen är ny och innehåller ett bemyndigande om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omräkning av normalarbetstid. Bemyndigandet reglerades tidigare i 28 §.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.4.

### 24 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om ersättning enligt grundförsäkringen. I *andra stycket* har lagts till att grundbeloppet bestäms utifrån sökandens normalarbetstid och det belopp som regeringen fastställer, om inte annat följer av lagen.

Grundbeloppet proportioneras utifrån sökandens normalarbetstid. Detta framgår av 3 § första stycket förordningen (1997:835). Denna fråga får nu en uttrycklig reglering i lagen men innebär inget nytt i sak.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.1.

### 25 §

Paragrafen innehåller den inledande bestämmelsen om ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen.

Paragrafens *andra stycke* har ändrats på så vis att det uttryckligen anges att dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning bestäms utifrån sökandens dagsförtjänst, normalarbetstid och det högsta respektive lägsta belopp som regeringen fastställer, om inget annat framgår av lagen. Tidigare hänvisning till grundbeloppet i 24 § andra stycket har ersatts av skrivningen att ersättning bestäms utifrån det högsta respektive lägsta belopp som regeringen fastställer. Ändringen är en följd av att reglerna om grundförsäkringen och inkomstbortfallsförsäkringen helt separeras. Ändringen innebär även att det tydliggörs vilka faktorer som styr den inkomstrelaterade ersättningen.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.2.

I paragrafen regleras dagsförtjänsten. Bestämmelsen om dagsförtjänst fanns tidigare i 29 §.

I *första stycket* slås fast att med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om sökande med månadslön, 1/22 av den månadsinkomst, som den sökande haft under ramtiden. En språklig justering har gjorts men den innebär ingen ändring i sak. Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas med vissa procentsatser av den sökandes dagsförtjänst. Den beräkningen är inte kopplad till normalarbetstiden varför hänvisningen till normalarbetstiden tagits bort.

Paragrafens *andra stycke* anger att för den som omfattas av möjligheten att vid fastställande av normalarbetstid, utöver arbetad tid, beakta även tid med sjuklön eller vissa socialförsäkringsförmåner, ska dagsförtjänsten beräknas på sökandens förvärvsinkomst och det ersättningsbelopp som lämnats. Det innebär att en person vars normalarbetstid bestämts utifrån bestämmelsen om sammanläggning av arbetad tid med tid med sjuklön eller vissa förmåner, även ska få sin dagsförtjänst grundad på såväl förvärvsinkomsten som det försäkringsbelopp eller den sjuklön som lämnats för den aktuella tiden.

Paragrafens *tredje och fjärde stycken* motsvarar vad som tidigare framgick av 29 § andra och tredje styckena.

Förslagen behandlas i avsnitt 5.3.

## 26 §

Paragrafen anger med vilka procentsatser av sökandens dagsförtjänst dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen ska utgå. *Första stycket* har justerats språkligt på så vis att hänvisningen till normalarbetstiden tagits bort. Normalarbetstiden saknar betydelse för bestämmande av dagpenningen enligt paragrafen. Ändringen medför ingen ändring i sak.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.

## 27 a §

Paragrafen innehåller den särskilda beräkningsregeln för en sökande som under ersättningsperioden uppfyllt ett nytt arbetsvillkor och för vilken ersättning lämnas under ytterligare en ersättningsperiod. Paragrafens *första stycke* har ändrats genom att hänvisningen till 24 §, som reglerar grundbeloppet, ersatts med en hänvisning till 25 § andra stycket. Hänvisningen till bestämmelsen i 25 § andra stycket medför att det högsta respektive lägsta beloppet gäller vid tillämpningen av den särskilda beräkningsregeln, dock med beaktande av normalarbetstiden i 23 d §. Ändringen är en följd av att reglerna om grundförsäkringen och inkomstbortfallsförsäkringen separeras. Det medför ingen ändring i sak. Stycket har även justerats språkligt, dock utan ändring i sak.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.2.



I paragrafen fanns bestämmelser om normalarbetstid. Bestämmelserna om normalarbetstid har flyttats över till den nya 23 b §.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.4.

**29 §**

I paragrafen fanns bestämmelser om dagsförtjänst. Dessa har förts över till den nya 25 a §.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.

**30 §**

Paragrafen, som reglerar dagpenning efter deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin, har utökats till att även omfatta dagpenning efter deltagande i jobbgarantin för ungdomar. Dagpenning efter deltagande i jobbgarantin för ungdomar reglerades tidigare i en egen bestämmelse, 30 a §, som nu upphävts, se författningskommentaren till 30 a §.

Paragrafen har ändrats till att ange att med den begränsning som följer av 25 § andra stycket ska till en sökande som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar, om det är förmånligare, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade arbetslöshetsersättningen. Detta gäller endast om sökanden lämnade garantin och får tillämpas högst två gånger för en sökande.

Genom att sökandens dagsförtjänst från föregående ersättningsperiod ligger till grund för ersättningen i den nya perioden, blir denne garanterad arbetslöshetsersättning som motsvarar det aktivitetsstöd han eller hon hade rätt till vid deltagande på heltid i garantin, i stället för det som faktiskt utbetalades om personen deltagit på deltid i garantin och förvärvsarbetat på övrig tid.

Hänvisningen till lägsta belopp enligt grundförsäkringen har ersatts av en hänvisning till 25 § andra stycket. Det medför att det högsta respektive lägsta beloppet gäller vid tillämpningen av den särskilda beräkningsregeln, dock med beaktande av normalarbetstiden i 23 f §. Ändringen är en följd av att reglerna om grundförsäkringen och inkomstbortfallsförsäkringen separeras. Det medför dock ingen ändring i sak.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.

**30 a §**

I paragrafen fanns den särskilda beräkningsregeln för den som fick sin dagpenning fastställd efter deltagande i jobbgarantin för ungdomar. Dessa bestämmelser har nu sammanförts med dem som reglerar dagpenning efter deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin, 30 §. Paragrafen har därför upphävts.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.4.

I paragrafen, som reglerar avräkning av ersättning, har hänvisningen justerats så att avräkning även ska omfatta belopp som lämnats enligt 30 §.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.4.

### 37 §

I paragrafen regleras underlaget för bestämmande av dagsförtjänst för företagare. Ett nytt *andra stycke* har införts som anger att bestämmelser om sammanläggning av förvärvsinkomst och förmåner vid beräkning av dagsförtjänsten finns i 25 a §. Den möjlighet som införts för anställda vad gäller sammanläggning av förvärvsinkomst och ersättningsbelopp enligt 25 a § omfattar även företagare.

Enligt paragrafens första stycke beräknas dagsförtjänsten för företagare på den genomsnittliga inkomsten under de senaste tre åren före avvecklingsåret. Bestämmelsen om sammanläggning ska således tillämpas på alla månader som ligger till grund för bestämmande av dagsförtjänsten, under förutsättning att sökanden arbetat så mycket att månaden skulle kunna vara tillgodoräkningsbar i ett arbetsvillkor.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.3.

### 48 c §

I paragrafen, som reglerar Försäkringskassans och Centrala studiestödsnämndens uppgiftsskyldighet till arbetslöshetskassan, har sista strecksatsen i *andra stycket* tagits bort. Uppgifterna som avses är hänförliga till frågor om medlemsavgiftens storlek, vilka inte regleras i lagen. En motsvarande reglering har därför förts in i 94 a § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

Förslaget behandlas i avsnitt 7.

### **Ikraft- och övergångsbestämmelser**

Lagen träder i kraft den 1 juli 2009. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ersättningsperioder som beviljats före ikraftträdandet. Det innebär att en redan beviljad ersättningsperiod inte ska omprövas utifrån det nya regelverket.

Bestämmelsen i 7 § ska tillämpas från och med den 1 januari 2009. Det innebär att redan från och med den 1 januari 2009 kommer vid prövning av medlemsvillkoret, varje medlemsmånad medföra att ytterligare en månad läggs till medlemskapet för att uppfylla medlemsvillkoret. En person som trätt in i en arbetslöshetskassa t.ex. den 1 oktober 2008, kommer i januari 2009 få tillgodoräkna sig även september 2008 vid bestämmande av medlemsvillkoret. En sökande får således redan från den 1 januari 2009 för varje faktisk medlemsmånad tillgodoräkna sig ytterligare en kalendermånad vid bestämmande av medlemsvillkoret. Eftersom lagen träder i kraft först den 1 juli 2009 kan personen emellertid inte få inkomstrelaterad ersättning före dess.

## 10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Prop. 2008/09:127

### 7 §

Ändringen innebär att uppfyllande av medlemsvillkoret förutsätter minst tolv månaders faktiskt medlemskap i en arbetslöshetskassa.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.1.

### **Ikraft- och övergångsbestämmelser**

Lagen träder i kraft den 1 januari 2010. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för medlemsmånader som är påbörjade före den 1 januari 2010. En person som har medlemsmånader under 2009 ska även efter den 1 januari 2010 få tillgodoräkna sig tid enligt tidigare bestämmelser vid prövning av medlemsvillkoret.

## 10.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

### 34 §

I paragrafen regleras rätten till medlemskap i en arbetslöshetskassa. Ändringarna i paragrafen innebär att inträdesvillkoren har mjukats upp.

I paragrafens *första stycke* har i första meningen förtydligats att, för den som förvärvsarbetar, är det förhållandena vid ansökningstillfället som har betydelse vid prövningen av om villkoren i arbetslöshetskassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde är uppfyllda. Kravet på visst minsta arbete – den s.k. 17-timmarsregeln har tagits bort. Med att vid ansökningstillfället förvärvsarbetar avses sökande som har ett förvärvsarbete, oavsett om personen har semester eller är föräldraledig dagen för ansökan.

En ny bestämmelse har införts om att även den som vid ansökningstillfället inte arbetar har rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa, om han eller hon uppfyllde villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde när han eller hon senast arbetade. Det innebär att även en arbetslös person kan ansöka om medlemskap i en arbetslöshetskassa. Bestämmelsen om att den som är medlem i en annan arbetslöshetskassa eller har fyllt 64 år inte har rätt att bli medlem kvarstår som en tredje mening, i sak oförändrad.

Paragrafens *andra stycke* har upphävts, eftersom studerandevillkoret har upphävts genom SFS 2006:1546.

Paragrafens *sista stycke* har justerats som en följd av att den del av inträdesvillkoren som rör krav på visst minsta arbete i första stycket avskaffas.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.

**34 a §**

Paragrafen, har upphävts, eftersom 17-timmarsregeln har avskaffats.  
Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.

**37 §**

I paragrafen, som handlar om uteslutning av medlemmar, upphävs *tredje stycket*, som rör personer som uppfyllt studerandevillkoret, eftersom studerandevillkoret upphävts genom SFS 2006:1546.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.

**48 §**

Paragrafen reglerar den finansieringsavgift som arbetslöshetskassorna ska betala till staten.

I paragrafen återfanns tidigare bestämmelser om arbetslöshetsavgift och en begränsningsregel vad gäller arbetslöshetskassornas avgifter. Dessa bestämmelser regleras nu i 48 a § och 48 b §.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.2.

**48 a §**

Paragrafen, som är ny, reglerar arbetslöshetsavgiften. Bestämmelser om arbetslöshetsavgift återfanns tidigare i 48 § andra och tredje styckena.

Paragrafens *första stycke* anger att en arbetslöshetskassa ska till staten utöver finansieringsavgiften för varje kalendermånad betala en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska motsvara 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen.

Av *andra stycket* framgår att från arbetslöshetsavgiften ska avdrag göras med 50 konor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under den månad arbetslöshetsavgiften avser. Arbetslöshetsavgiften är dock alltid lägst 0 kronor. Bestämmelsen om avdraget innebär att avdraget beräknas och bestäms på samma sätt och på samma underlag som arbetslöshetsavgiften.

Arbetslöshetsavgiften betalas med en månads eftersläpning vilket innebär att avdraget på 50 kronor kommer att göras från och med avgiften för juni 2009, vilken bestäms och betalas i juli.

Av *tredje stycket* framgår att när arbetslöshetskassan enligt 41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften ska denna vara 300 kronor per medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a §, under den månad arbetslöshetsavgiften avser.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.2.

**48 b §**

Paragrafen är ny och anger att finansieringsavgiften och arbetslöshetsavgiften tillsammans högst får motsvara vad kassan betalat ut i dag-

penning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser. Prop. 2008/09:127  
Denna bestämmelse reglerades tidigare i 48 § fjärde stycket.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.2.

#### 49 §

Paragrafen innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om när och på vilket sätt betalningar av finansierings- och arbetslöshetsavgifterna ska göras. Paragrafen ändras på så sätt att hänvisningen till 48 § justeras till att även omfatta 48 a § och 48 b §, som en följd av ändringarna i den paragrafen samt till att även omfatta avdraget från arbetslöshetsavgiften.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.2.

#### 87 §

I paragrafens *tredje stycke* har införts en hänvisning till de nya 48 a , 48 b och 94 a §§ eftersom bestämmelserna även ska gälla den kompletterande arbetslöshetskassan.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.2.

#### 94 a §

Paragrafen, som är ny, reglerar Försäkringskassans uppgiftsskyldighet gentemot arbetslöshetskassan enligt lagen.

I paragrafen anges att Försäkringskassan ska till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om medlemmar i arbetslöshetskassan som avser aktivitetsstöd och utvecklingsersättning, samt uppgifter om medlemmar utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning. Uppgifterna används av arbetslöshetskassorna för att fastställa medlemsavgifter.

En delvis motsvarande uppgiftsskyldighet återfanns tidigare i 48 c § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Förslaget behandlas i avsnitt 7.

#### 95 §

Paragrafen, som innehåller bestämmelser om överklagande av arbetslöshetskassas beslut till allmän förvaltningsdomstol, har ändrats på så sätt att i *första stycket* anges att utöver beslut som en arbetslöshetskassa fattar enligt lagen i ärenden om rätt till medlemskap får även arbetslöshetskassans beslut i enskilda ärenden om medlemsavgifter och särskild uttaxering överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Beslut om medlemsavgift kan avse såväl beslut om medlemsavgiftens storlek som fråga om retroaktiv återbetalning av medlemsavgift. Tidigare överklagades beslut om medlemsavgifter och särskild uttaxering till Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och vidare till regeringen.

Ett nytt *tredje stycke* innehåller ett överklagandeförbud av en arbetslöshetskassas beslut enligt lagen, med undantag för beslut rörande rätt till medlemskap, medlemsavgifter eller särskild uttaxering.

Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

## 98 §

Möjligheten att överklaga en arbetslöshetskassas beslut till Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och vidare till regeringen avskaffas. Paragrafen har därför upphävts.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.3.

## **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

Lagändringarna träder i kraft den 1 juli 2009. Avseende ny instansordning för överklagande av arbetslöshetskassornas beslut om medlemsavgifter och särskild uttaxering, kommer ett flertal ärenden rörande medlemsavgifter att vara föremål för överprövning hos Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen respektive regeringen när de nya överklagandereglerna börjar gälla. En särskild övergångsbestämmelse för dessa beslut är därför nödvändig. De nya bestämmelserna om överklagande av arbetslöshetskassans beslut bör inte tillämpas på beslut som fattats före ikraftträdandet. För sådana beslut gäller bestämmelserna i sin äldre lydelse. Bestämmelsen innebär att för samtliga beslut som inte vunnit laga kraft när de nya reglerna träder i kraft ska lagen tillämpas i dess äldre lydelse.

Lagförslagen träder i kraft den 1 juli 2009. Arbetslöshetsavgiften betalas med en månads eftersläpning vilket innebär att avdraget på 50 kronor kommer att göras från och med avgiften för juni 2009, vilken bestäms och betalas i juli.

## Sammanfattning av promemorian Förbättrade och förenklade villkor i arbetslöshetsförsäkringen (Ds 2008:77)

Prop. 2008/09:127  
Bilaga 1

Promemorian innehåller förslag till ändringar i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring och lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

Förslagen om ändringar i lagen om arbetslöshetsförsäkring innebär att beräkningen av medlemsvillkoret ändras tillfälligt under 2009. En medlem i en arbetslöshetskassa kommer att uppfylla medlemsvillkoret redan efter sex månaders medlemskap.

Vissa socialförsäkringsförmåner beaktas vid beräkning av arbetslöshetsersättningen till personer som varit tillfälligt eller delvis frånvarande från arbetet före arbetslösheten.

Det föreslås även inledande, generella bestämmelser som slår fast innebörden av centrala begrepp såsom ramtid, dagpenning och normalarbetstid.

Reglerna om normalarbetstidens beräkning ses över och struktureras om.

Ersättningsreglerna i inkomstbortfallsförsäkringen renodlas och separeras från grundförsäkringen.

I förslagen om ändringar i lagen om arbetslöshetskassor föreslås att kravet på viss arbetad tid för rätt till inträde i en arbetslöshetskassa tas bort.

Arbetslöshetsavgiften föreslås reduceras med 50 kronor per sysselsatt medlem.

I promemorian föreslås en ny instansordning för överklagande av arbetslöshetskassornas beslut rörande medlemsavgifter. Möjligheten att överklaga arbetslöshetskassornas beslut om medlemsavgifter till Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen och vidare till regeringen föreslås tas bort. Dessa beslut överklagas istället till allmän förvaltningsdomstol.

I promemorian föreslås en bestämmelse om viss uppgiftsskyldighet för Försäkringskassan gentemot arbetslöshetskassorna.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2009.

## Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring<sup>22</sup>

*dels* att 30 a § ska upphöra att gälla,

*dels* att nuvarande 28 § ska betecknas 23 b § samt att nuvarande 29 § ska betecknas 25 a §,

*dels* att 7, 16, 17, 23 b, 24, 25, 25 a, 26, 27 a, 30, 31, 37 och 48 c §§ samt rubriken närmast före 16 § ska ha följande lydelse,

*dels* att det i lagen ska införas nya paragrafer, 15 a, 19, 23 a, 23 c, 23 d, 23 e, 23 f och 23 g §§ samt en ny rubrik närmast före 23 a § av följande lydelse,

*dels* att rubriken närmast före 16 § ska sättas närmast före den nya 15 a § samt att rubriken närmast före 20 § ska sättas närmast före den nya 19 §.

### *Nuvarande lydelse*

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att medlemmen efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret enligt 12–14 a §§ (medlemsvillkor).

### 7 §<sup>23</sup>

### *Föreslagen lydelse*

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att medlemmen efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret enligt 12–14 §§ (medlemsvillkor).

*Vid prövning av medlemsvillkoret ska till varje medlemsmånad läggas ytterligare en kalendermånad, genom att tidpunkten för inträdet i kassan tidigareläggs med en kalendermånad per medlemsmånad.*

### **Ramtiden**

### **Ramtid och överhoppningsbar tid**

#### 15 a §

*Med ramtid avses de tolv månader som närmast föregått den månad sökanden anmält sig som*

<sup>22</sup> Senaste lydelse av 30 a § 2007:810.

<sup>23</sup> Senaste lydelse 2006:1546.



16 §<sup>24</sup>

När ramtid *skall* bestämmas När ramtid *ska* bestämmas  
enligt 12 § räknas inte den tid då räknas inte den tid då den sökande  
den sökande varit hindrad att varit hindrad att arbeta på grund av  
arbets på grund av

1. styrkt sjukdom,
  2. avslutad heltidsutbildning som den sökande har avslutat  
efter fyllda 25 år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvs-  
arbete på heltid i minst 5 månader,
  3. tvångsvård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa  
fall,
  4. frihetsberövande på kriminalvårdens område,
  5. a) vård av eget barn som inte har fyllt 2 år eller vård av adoptivbarn i  
2 år efter barnets ankomst i familjen, eller,  
b) vård av eget barn som inte har fyllt 3 år eller vård av adoptivbarn i 3  
år efter barnets ankomst i familjen, under förutsättning att den sökande  
omedelbart före ledigheten hade ett förvärvsarbete i sådan omfattning att  
det motsvarar minst ett arbetsvillkor,
  6. beslut enligt smittskyddslagen (2004:168) eller livsmedelslagen  
(2006:804) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av livs-  
medelslagen,
  7. utlandsvistelse till följd av att den sökande följt med sin make eller  
maka vid dennes arbete i utlandet under förutsättning att makens eller  
makans arbetsgivare har sitt säte i Sverige och att lönen utbetalas från  
Sverige, varvid med make eller maka jämställs person med vilken den  
sökande sammanbor under förhållanden som liknar makars, eller
  8. vård av närstående när hel ersättning lämnats enligt lagen  
(1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård.
- Första stycket 6 gäller dock inte när fråga är om hälsokontroll vid  
inresa enligt 3 kap. 8 § eller avspärning enligt 3 kap. 10 § smittskydds-  
lagen.

17 §<sup>25</sup>

När ramtid *skall* bestämmas När ramtid *ska* bestämmas räk-  
*enligt 12 §* räknas inte heller tid då nas inte heller tid då den sökande  
den sökande

1. fått föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän för-  
säkring,
2. varit hindrad att arbeta på grund av tjänstgöring enligt lagen  
(1994:1809) om totalförsvarsplikt, eller
3. utfört förvärvsarbete som arbetsgivaren finansierat med särskilt  
anställningsstöd enligt förordningen (1997:1275) om anställningsstöd.

Tid som enligt 13 a § har jäm- Tid som enligt 13 a § har jäm-  
ställt med förvärvsarbete *skall* ställts med förvärvsarbete *ska*

<sup>24</sup> Senaste lydelse 2008:310.

<sup>25</sup> Senaste lydelse 2007:393.

19 §<sup>26</sup>

*Ersättning från arbetslöshetsförsäkringen lämnas i form av dagpenning.*

**Normalarbetstid**

23 a §

*För den som är ersättningsberättigad fastställs en normalarbetstid.*

28 §

*Som normalarbetstid skall gälla den genomsnittliga arbetstiden under hela den i 12 § angivna ramtiden om tolv månader.*

*När dagpenning lämnas enligt 27 a eller 30 §§ skall som normalarbetstid gälla den normalarbetstid den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning.*

*För den som inte fått arbetslöshetsersättning utgör utbudet i jobb- och utvecklingsgarantin sökandens normalarbetstid.*

*Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omräkning av normalarbetstid.*

23 b §<sup>27</sup>

*Normalarbetstiden utgör den genomsnittliga arbetstiden under sökandens ramtid.*

*Vid bestämmande av normalarbetstid ska, i månader som innehåller minst 80 timmar förvärvsarbete, utöver arbetad tid även beaktas tid som ersatts med sjuklön eller ersättning från Försäkringskassan vid tvist om sjuklön enligt lagen (1991:1047) om sjuklön, eller med följande socialförsäkringsförmåner*

*1) föräldrapenningförmån, sjukpenning, havandeskapspenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,*

*2) ersättning enligt lagen (1988:1465) om ersättning för ledighet för närståendevård, eller*

*3) smittbärrarpenning enligt lagen (1989:225) om ersättning till smittbärare.*

23 c §

*Till en sökande som fått dagpenning i form av grundbelopp och under ersättningsperioden uppfyllt ett nytt arbetsvillkor ska, om det är förmånligare, som normalarbetstid gälla den normal-*

<sup>26</sup> Tidigare 19 § upphävd genom 2006:1546.

<sup>27</sup> Senaste lydelse av tidigare 28 § 2007:393.

arbetstid som den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning. Detta får tillämpas för högst två ersättningsperioder som följer direkt efter varandra.

23 d §

Till en sökande som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar och tidigare fått ersättning enligt grundförsäkringen, eller inte tidigare fått arbetslöshetsersättning, ska som normalarbetstid gälla sökandens totala arbetsutbud under deltagande i respektive garanti, om ansökan om ersättning sker inom 12 månader från tidpunkten när sökanden lämnade garantin. Detta får tillämpas högst två gånger för en sökande.

23 e §

Till en sökande som får sin dagpenning fastställd enligt 27 a § ska som normalarbetstid gälla den normalarbetstid den sökande hade under den senaste perioden med arbetslöshetsersättning.

23 f §

Till en sökande som får sin dagpenning fastställd enligt 30 § ska som normalarbetstid gälla sökandens totala arbetsutbud under deltagande i jobb- och utvecklingsgarantin respektive jobbgarantin för ungdomar.

23 g §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omräkning av normalarbetstid.

24 §

Ersättning enligt grundförsäkringen lämnas med ett belopp per dag som inte är baserat på tidigare förvärvsinkomster (dagpenning i form av grundbelopp).

Dagpenning i form av grundbelopp lämnas med det belopp som regeringen fastställer, om inte annat följer av denna lag.

Dagpenning i form av grundbelopp bestäms utifrån sökandens normalarbetstid och det belopp som regeringen fastställer, om inte annat följer av denna lag.

25 §<sup>28</sup>

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas med ett belopp per dag som är baserat på tidigare förvärvsinkomster (dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning).

Dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning lämnas med högst det belopp som regeringen fastställer och lägst det belopp som bestäms enligt 24 § andra stycket, om inte annat följer av denna lag.

Dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning bestäms utifrån sökandens dagsförtjänst, normalarbetstid och det högsta respektive lägsta belopp som regeringen fastställer, om inte annat följer av denna lag.

29 §

Med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om sökande med månadslön, 1/22 av den månadsinkomst, som den sökande före arbetslöshetens inträde vanligen fick under arbetstid som var normal för den sökande.

25 a §<sup>29</sup>

Med dagsförtjänst avses en femtedel av den veckoinkomst eller, i fråga om sökande med månadslön, 1/22 av den månadsinkomst, som den sökande haft under ramtiden.

För den som omfattas av 23 b § ska dagsförtjänsten beräknas på sökandens förvärvsinkomst och det ersättningsbelopp som lämnats.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om omräkning av dagsförtjänst.

Bestämmelser om beräkningen av dagsförtjänsten för företagare finns i 37 §.

26 §<sup>30</sup>

Om inte annat följer av 25 § andra stycket, 27 §, 27 a § eller 30 §, lämnas dagpenning med ett belopp som motsvarar följande

Om inte annat följer av 25 § andra stycket, 27 §, 27 a § eller 30 §, lämnas dagpenning med ett belopp som motsvarar följande

<sup>28</sup> Senaste lydelse 2006:1546.

<sup>29</sup> Senaste lydelse av tidigare 29 § 2006:470.

<sup>30</sup> Senaste lydelse 2007:393.

procentsatser av den sökandes dagsförtjänst *under normalarbets-tiden*.

- 80 procent under de första 200 dagarna av ersättningsperioden, och
- 70 procent under resten av ersättningsperioden.

När det bestäms med vilken procentsats ersättning *skall* lämnas *skall* dag då en sökande fått aktivitetsstöd enligt förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd jämföras med ersättningsdag enligt denna lag. Därvid beaktas inte dagar före den 1 januari 2007.

procentsatser av den sökandes dagsförtjänst.

När det bestäms med vilken procentsats ersättning ska lämnas ska dag då en sökande fått aktivitetsstöd enligt förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd jämföras med ersättningsdag enligt denna lag. Därvid beaktas inte dagar före den 1 januari 2007.

### 27 a §<sup>31</sup>

Till en sökande som under ersättningsperioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret och för vilken ersättning lämnas under ytterligare en ersättningsperiod *skall, om det är till förmån för honom eller henne, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för ersättningen under den närmast föregående ersättningsperioden. Beloppet skall vara lägst det belopp som bestäms enligt 24 § andra stycket.*

*Med den begränsning som följer av 25 § andra stycket, ska till en sökande som under ersättningsperioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret och för vilken ersättning lämnas under ytterligare en ersättningsperiod, om det är förmånligare, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade arbetslöshetsersättningen.*

Det som sägs i första stycket får tillämpas för högst två ersättningsperioder som följer direkt efter varandra.

### 30 §<sup>32</sup>

Till en sökande som lämnat jobb- och utvecklingsgarantin *får, om det är förmånligare, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar vad som senast lämnades i aktivitetsstöd* under deltagandet i jobb- och utvecklingsgarantin. *Beloppet skall dock lägst vara det som bestäms enligt 24 § andra stycket, om ansökan om ersättning sker inom 12 månader från tidpunkten när sökanden lämnade jobb- och utvecklings-*

*Med den begränsning som följer av 25 § andra stycket, ska till en sökande som lämnat eller står i begrepp att lämna jobb- och utvecklingsgarantin eller jobbgarantin för ungdomar, om det är förmånligare, dagpenning lämnas med ett belopp som motsvarar 65 procent av den dagsförtjänst som låg till grund för den senast lämnade arbetslöshetsersättningen, om ansökan om ersättning sker inom 12 månader från tidpunkten*

<sup>31</sup> Senaste lydelse 2007:393.

<sup>32</sup> Senaste lydelse 2007:393.

garantin.

Det som sägs i första stycket får tillämpas högst två gånger för en sökande.

när sökanden lämnade *respektive garanti*.

Prop. 2008/09:127  
Bilaga 2

### 31 §

Får en sökande med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning från någon annan än arbetslöshetskassan, får dagpenning lämnas med högst skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt 26–29 §§ och ersättningen.

Får en sökande med anledning av arbetslöshet fortlöpande ersättning från någon annan än arbetslöshetskassan, får dagpenning lämnas med högst skillnaden mellan det högsta belopp som får lämnas enligt 26–30 §§ och ersättningen.

### 37 §

När underlaget bestäms för beräkningen av dagsförtjänsten *skall* för företagare dagsförtjänsten bygga på den genomsnittliga inkomsten under de tre senaste åren före avvecklingsåret. Om företagaren har lagt ned sin verksamhet inom 12 månader från det att företagaren startade den kan ersättningen baseras på företagarens tidigare anställning.

När underlaget bestäms för beräkningen av dagsförtjänsten *ska* för företagare dagsförtjänsten bygga på den genomsnittliga inkomsten under de tre senaste åren före avvecklingsåret. Om företagaren har lagt ned sin verksamhet inom 12 månader från det att företagaren startade den kan ersättningen baseras på företagarens tidigare anställning.

*Bestämmelser om sammanläggning av förvärvsinkomst och förmåner vid beräkning av dagsförtjänst finns i 25 a § andra stycket.*

### 48 c §<sup>33</sup>

Försäkringskassan och Centrala studiestödsnämnden *skall* till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild som har betydelse för tillämpningen av denna lag.

Försäkringskassan *skall* till en arbetslöshetskassa även lämna  
– de uppgifter om föräldraskap som behövs för att pröva rätten till arbetslöshetsersättning, *och*

Försäkringskassan och Centrala studiestödsnämnden *ska* till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild som har betydelse för tillämpningen av denna lag.

Försäkringskassan *ska* till en arbetslöshetskassa även lämna de uppgifter om föräldraskap som behövs för att pröva rätten till arbetslöshetsersättning.

<sup>33</sup> Senaste lydelse 2007:393.

*– de uppgifter som Försäkringskassan har om en medlem i arbetslöshetskassan utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd.*

Prop. 2008/09:127  
Bilaga 2

- 
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.
  2. Bestämmelsen i 7 § tillämpas från och med den 1 januari 2009.
  3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för ersättningsperioder som beviljats före ikraftträdandet.

## Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

### *Lydelse enligt lagförslag 2.1*

### *Föreslagen lydelse*

#### 7 §<sup>34</sup>

Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas till den som varit medlem i en arbetslöshetskassa under minst tolv månader, under förutsättning att medlemmen efter det senaste inträdet i kassan uppfyllt arbetsvillkoret enligt 12–14 §§ (medlemsvillkor).

*Vid prövning av medlemsvillkoret ska till varje medlemsmånad läggas ytterligare en kalendermånad, genom att tidpunkten för inträdet i kassan tidigareläggs med en kalendermånad per medlemsmånad.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2010.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för medlemsmånader som är påbörjade före den 1 januari 2010.

<sup>34</sup> Senaste lydelse 2009:xxx. Ändringen innebär att andra stycket upphävs.



## Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor<sup>35</sup>

*dels* att 34 a §, 98 § samt rubriken närmast före 98 § ska upphöra att gälla,

*dels* att 34, 37, 48 och 95 §§ samt rubriken närmast före 95 § ska ha följande lydelse,

*dels* att det i lagen ska införas nya bestämmelser, 48 a, 48 b, 94 a och 95 a §§, samt närmast före 94 a § en ny rubrik av följande lydelse,

*dels* att det i lagen närmast före 99 § ska införas en ny rubrik som ska lyda ”Överklagande av Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens beslut”.

### *Nuvarande lydelse*

### *Föreslagen lydelse*

#### 34 §<sup>36</sup>

Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som uppfyller villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. *Medlemskap får dock beviljas endast den som under en sammanhängande period av fem veckor under minst fyra veckor har förvärvsarbetat i genomsnitt minst 17 timmar per vecka och fortfarande arbetar i minst denna omfattning.* Rätt att bli medlem har inte den som

1. är medlem i en annan arbetslöshetskassa, eller

2. har fyllt 64 år.

*Rätt att bli medlem har även den som till följd av att han eller hon uppfyller studerandevillkoret enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring är berättigad till ersättning enligt grundförsäkringen och som utbildat sig för arbete i yrkeskategori eller bransch inom kassans verksam-*

Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som *vid ansökningstillfället* uppfyller kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. *Den som vid ansökningstillfället inte arbetar har rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa om han eller hon uppfyllde villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde när han eller hon senast arbetade.* Rätt att bli medlem har inte den som är medlem i en annan arbetslöshetskassa eller har fyllt 64 år.

<sup>35</sup> Senaste lydelse av

34 a § 2000:1461

98 § 2002:543.

<sup>36</sup> Senaste lydelse 2000:1461. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

*hetsområde.*

När medlemskap i arbetslöshetskassan beviljas anses inträdet i kassan ha skett första dagen i den kalendermånad när *förvärvsarbete enligt första stycket påbörjades, dock tidigast* första dagen i den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes.

När medlemskap i arbetslöshetskassan beviljas anses inträdet i kassan ha skett första dagen i den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes, *om inget annat följer av 7 § andra stycket lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.*

### 37 §

Arbetslöshetskassans styrelse *skall*, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som

Arbetslöshetskassans styrelse *ska*, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som

1. inte uppfyller och inte heller under de senaste sex månaderna har uppfyllt bestämmelsen i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde, eller

2. medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift om något förhållande av betydelse för hans eller hennes rätt till medlemskap eller ersättning.

Om det finns särskilda skäl *skall* styrelsen, i stället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätten till ersättning enligt bestämmelser om detta i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

Om det finns särskilda skäl *ska* styrelsen, i stället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätten till ersättning enligt bestämmelser om detta i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

*Första stycket 1 gäller inte sådana medlemmar som grundar sitt medlemskap endast på förhållanden som avses i 34 § andra stycket.*

### 48 §<sup>37</sup>

En arbetslöshetskassa ska till staten för varje kalendermånad betala en finansieringsavgift för finansiering av del av statens kostnader för utbetalad ersättning för varje medlem som fanns i kassan den sista dagen i månaden. Finansieringsavgiften ska motsvara 131 procent av den under månaden genomsnittligt utbetalade dagpenningen enligt inkomstbortfallsförsäkringen delat med tolv.

*En arbetslöshetskassa ska till staten utöver finansieringsavgiften för varje kalendermånad betala en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska motsvara 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshets-*

<sup>37</sup> Senaste lydelse 2008:410.

ersättningen.

När arbetslöshetskassan enligt 41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften ska denna vara 300 kronor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under den månad arbetslöshetsavgiften avser.

Finansieringsavgiften och arbetslöshetsavgiften får tillsammans högst motsvara vad kassan betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser.

#### 48 a §

En arbetslöshetskassa ska till staten utöver finansieringsavgiften för varje kalendermånad betala en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska motsvara 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen.

Från arbetslöshetsavgiften ska avdrag göras med 50 kronor per medlem som, två månader före den månad som avgiften avser, inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a §. Avdraget ska baseras på de uppgifter som kassan förfogar över vid utgången av den månad som avgiften avser. Arbetslöshetsavgiften är dock alltid lägst 0 kronor.

När arbetslöshetskassan enligt 41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften ska denna vara 300 kronor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under den månad arbetslöshetsavgiften avser.

#### 48 b §

Finansieringsavgiften och arbetslöshetsavgiften får tillsammans högst motsvara vad kassan

Prop. 2008/09:127  
Bilaga 2

*betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser.*

*Finansierings- och arbetslöshetsavgift ska utgå från och med den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes.*

#### *Uppgiftsskyldighet*

##### *94 a §*

*Försäkringskassan ska till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om förmån, ersättning eller annat stöd åt enskild som har betydelse för tillämpningen av denna lag.*

*Försäkringskassan ska även lämna de uppgifter som myndigheten har om en medlem i arbetslöshetskassan utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.*

#### Överklagande i ärenden om rätt till medlemskap i en arbetslöshetskassa

#### Överklagande av en arbetslöshetskassas beslut

##### 95 §<sup>38</sup>

*Beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden om rätt till medlemskap enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Behörig länsrätt är den inom vars domkrets det första beslutet i saken har fattats.*

*Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i första stycket skall nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.*

*Beslut som en arbetslöshetskassa fattar i ärenden om medlemskap eller medlemsavgifter enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Behörig länsrätt är den inom vars domkrets det första beslutet i saken har fattats.*

*Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i första stycket ska nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.*

<sup>38</sup>Senaste lydelse 2001:29.

95 a §

*Arbetslöshetskassans beslut i andra fall än som avses i 95 § får inte överklagas.*

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.
2. Äldre föreskrifter gäller för beslut som fattats före ikraftträdandet.

## Förteckning över remissinstanser

Prop. 2008/09:127  
Bilaga 3

Riksrevisionen  
Domstolsverket  
Kammarrätten i Stockholm  
Länsrätten i Stockholms län  
Försäkringskassan, huvudkontoret  
Statskontoret  
Arbetsgivarverket  
Ekonomistyrningsverket  
Stockholms Universitet, Nationalekonomiska institutionen (avstått från yttrande)  
Uppsala Universitet, Juridiska fakulteten  
Jämställdhetsombudsmannen  
Arbetsförmedlingen  
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering  
Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen  
ILO-kommittén  
Sveriges Kommuner och Landsting  
Landsorganisationen i Sverige  
Tjänstemännens centralorganisation  
Sveriges Akademikers centralorganisation  
Svenskt Näringsliv  
Arbetslöshetskassornas samorganisation  
Företagarna  
Konstnärliga och Litterära Yrkesarbetares Samarbetsnämnd

Yttrande har dessutom inkommit från Småföretagarnas arbetslöshetskassa, Lärarnas riksförbund, Sveriges Universitetslärarförbund och Sveriges Ingenjörer.

**Förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor**

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor<sup>39</sup>

*dels att 34 a och 98 §§ ska upphöra att gälla,*

*dels att rubriken närmast före 98 § ska utgå,*

*dels att 34, 37, 48, 49, 87 och 95 §§ samt rubriken närmast före 95 § ska ha följande lydelse,*

*dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 48 a, 48 b och 94 a §§, samt närmast före 94 a § en ny rubrik av följande lydelse,*

*dels att det i lagen närmast före 99 § ska införas en ny rubrik som ska lyda "Överklagande av beslut från Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen".*

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*34 §<sup>40</sup>

Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som uppfyller villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. *Medlemskap får dock beviljas endast den som under en sammanhängande period av fem veckor under minst fyra veckor har förvärvat arbetat i genomsnitt minst 17 timmar per vecka och fortfarande arbetar i minst denna omfattning.* Rätt att bli medlem har inte den som

1. är medlem i en annan arbetslöshetskassa, eller

2. har fyllt 64 år.

*Rätt att bli medlem har även den som till följd av att han eller hon uppfyller studerandevillkoret enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring är berättigad till ersättning enligt grundförsäkringen och som utbildat sig för arbete i yrkeskategori eller bransch inom kassans verksam-*

Rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa har var och en som *vid ansökningstillfället* uppfyller villkoren i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde. *Den som vid ansökningstillfället inte arbetar har dock rätt att bli medlem i en arbetslöshetskassa om han eller hon uppfyllde villkoren när han eller hon senast arbetade.* Rätt att bli medlem har inte den som är medlem i en annan arbetslöshetskassa eller har fyllt 64 år.

<sup>39</sup> Senaste lydelse av

34 a § 2000:1461

98 § 2002:543.

<sup>40</sup> Senaste lydelse 2000:1461. Ändringen innebär bl.a. att andra stycket upphävs.

*hetsområde.*

När medlemskap i arbetslöshetskassan beviljas anses inträdet i kassan ha skett första dagen i den kalendermånad när *förvärvsarbete enligt första stycket påbörjades, dock tidigast* första dagen i den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes.

När medlemskap i arbetslöshetskassan beviljas anses inträdet i kassan ha skett första dagen i den kalendermånad när ansökan om medlemskap gjordes.

37 §<sup>41</sup>

Arbetslöshetskassans styrelse *skall*, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som

1. inte uppfyller och inte heller under de senaste sex månaderna har uppfyllt bestämmelsen i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde, eller

2. medvetet eller av grov vårdslöshet har lämnat oriktig eller vilseledande uppgift om något förhållande av betydelse för hans eller hennes rätt till medlemskap eller ersättning.

Om det finns särskilda skäl *skall* styrelsen, i stället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätten till ersättning enligt bestämmelser om detta i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

*Första stycket 1 gäller inte sådana medlemmar som grundar sitt medlemskap endast på förhållanden som avses i 34 § andra stycket.*

Arbetslöshetskassans styrelse *ska*, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem som

Om det finns särskilda skäl *ska* styrelsen, i stället för att utesluta medlemmen, fränkänna honom eller henne rätten till ersättning enligt bestämmelser om detta i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.

48 §<sup>42</sup>

En arbetslöshetskassa ska till staten för varje kalendermånad betala en finansieringsavgift för finansiering av del av statens kostnader för utbetalad ersättning för varje medlem som fanns i kassan den sista dagen i månaden. Finansieringsavgiften ska motsvara 131 procent av den under månaden genomsnittligt utbetalade dagpenningen enligt inkomstbortfallsförsäkringen delat med tolv.

*En arbetslöshetskassa ska till staten utöver finansieringsavgiften för varje kalendermånad betala en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska motsvara 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshets-*

<sup>41</sup> Ändringen innebär att tredje stycket upphävs.

<sup>42</sup> Senaste lydelse 2008:410. Ändringen innebär att andra–fjärde styckena upphävs.



ersättningen.

När arbetslöshetskassan enligt 41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften ska denna vara 300 kronor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under den månad arbetslöshetsavgiften avser.

Finansieringsavgiften och arbetslöshetsavgiften får tillsammans högst motsvara vad kassan betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser.

#### 48 a §

En arbetslöshetskassa ska till staten utöver finansieringsavgiften för varje kalendermånad betala en arbetslöshetsavgift. Denna avgift ska motsvara 33 procent av den under månaden utbetalade inkomstrelaterade arbetslöshetsersättningen.

Från arbetslöshetsavgiften ska avdrag göras med 50 kronor per medlem som, under den månad som avgiften avser, inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a §. Arbetslöshetsavgiften är dock alltid lägst 0 kronor.

När arbetslöshetskassan enligt 41 § andra stycket är förhindrad att ta ut medlemsavgifter som täcker kostnaderna för arbetslöshetsavgiften, ska denna vara 300 kronor för varje medlem som inte var arbetslös i den mening som avses i 41 a § under den månad arbetslöshetsavgiften avser.

#### 48 b §

Finansierings- och arbetslöshetsavgifterna får tillsammans högst motsvara vad kassan betalat ut i dagpenning enligt inkomstbortfallsförsäkringen den månad avgifterna avser.

49 §<sup>43</sup>

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om när och på vilket sätt betalningarna enligt 48 § skall göras.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om när och på vilket sätt betalningarna enligt 48–48 b §§ ska göras.

87 §<sup>44</sup>

För den kompletterande kassan gäller i övrigt bestämmelserna i denna lag med följande undantag.

Bestämmelserna i 1 § andra stycket och 5 § första stycket 2 om kassans verksamhetsområde, bestämmelsen i 3 § om minsta antal medlemmar, bestämmelsen i 8 § om att registrering i vissa fall får vägras samt bestämmelserna i 82–84 §§ om fusion gäller inte.

Bestämmelserna i 3 §, 5 § första stycket 12, 34–47 a §§ samt 60 § om medlemskap, medlemsförteckning, medlemsavgift m.m., i 48 § om finansieringsavgift och arbetslöshetsavgift, samt i 95–97 §§ och 111–115 §§ om överklagande, omprövning och ändring gäller för de anslutna i stället för medlemmarna. Vad som sägs i 31 och 61 §§ om medlem gäller även den som är ansluten till den kompletterande arbetslöshetskassan.

Bestämmelserna i 3 §, 5 § första stycket 12, 34–47 a §§, 60 § samt 94 a § om medlemskap, medlemsförteckning, medlemsavgift, *uppgiftsskyldighet*, m.m., i 48–48 b §§ om finansieringsavgift och arbetslöshetsavgift, samt i 95–97 §§ och 111–115 §§ om överklagande, omprövning och ändring gäller för de anslutna i stället för medlemmarna. Vad som sägs i 31 och 61 §§ om medlem gäller även den som är ansluten till den kompletterande arbetslöshetskassan.

I stället för vad som sägs i 17 § tredje stycket gäller för den kompletterande arbetslöshetskassan följande. Till styrelseledamot får utses medlemmar, förtroendevalda eller anställda i de organisationer som är medlemmar i föreningen. Styrelseledamöterna får inte vara styrelseledamöter, kassaförestandare eller ombud vid föreningsstämma i en annan arbetslöshetskassa.

Bestämmelserna i 51–54 §§ om val av ombud och valda ombud gäller i den kompletterande arbetslöshetskassan på motsvarande sätt ombud som utses av medlemsorganisationerna. För sådana ombud gäller vad som i tredje stycket sägs om styrelseledamot i den kompletterande kassan.

*Uppgiftsskyldighet*

*94 a §*

*Försäkringskassan ska till en arbetslöshetskassa lämna de uppgifter om aktivitetsstöd och utvecklingsersättning åt enskild som*

<sup>43</sup> Senaste lydelse 2006:1545.

<sup>44</sup> Senaste lydelse 2008:410.

har betydelse för tillämpningen av denna lag.

*Försäkringskassan ska även lämna de uppgifter som myndigheten har om att en medlem i arbetslöshetskassan utfört avlönat arbete vid sidan av deltagande i ett arbetsmarknadspolitiskt program med aktivitetsstöd eller utvecklingsersättning.*

*Överklagande i ärenden om rätt till medlemskap i en arbetslöshetskassa*

Överklagande av en arbetslöshetskassas beslut

95 §<sup>45</sup>

*Beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden om rätt till medlemskap enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Behörig länsrätt är den inom vars domkrets det första beslutet i saken har fattats.*

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i första stycket *skall* nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

*Beslut som en arbetslöshetskassa fattar i ärenden om rätt till medlemskap eller medlemsavgifter enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Behörig länsrätt är den inom vars domkrets det första beslutet i saken har fattats.*

Vid prövning av överklagande av länsrättens beslut i mål som avses i första stycket *ska* nämndemän ingå i kammarrätten, om nämndemän deltagit i länsrätten.

*Arbetslöshetskassans beslut enligt denna lag i andra fall än som avses i första stycket får inte överklagas.*

---

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.

2. Äldre föreskrifter gäller för beslut som fattats före ikraftträdandet.

<sup>45</sup> Senaste lydelse 2001:29.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2009-02-12

**Närvarande:** F.d. justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Nils Dexe och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

## **Ändrade villkor för medlemskap och avgifter i arbetslöshetskassorna, m.m.**

Enligt en lagrådsremiss den 5 februari 2009 (Arbetsmarknadsdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av rättssakkunniga Maria Ek Oldsjö.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

### **37 §**

Enligt paragrafens första stycke 1 ska en arbetslöshetskassas styrelse, om inte särskilda skäl talar mot det, utesluta en medlem om denne inte uppfyller och inte heller under de senaste sex månaderna har uppfyllt bestämmelsen i kassans stadgar om arbete inom kassans verksamhetsområde.

I lagrådsremissen har föreslagits att kraven på aktuellt arbete respektive viss arbetad tid för rätt till inträde i en arbetslöshetskassa ska tas bort (34 § första stycket). Medlemmar kan därigenom, uppenbarligen utan att vara åsyftade med den nyss nämnda bestämmelsen i 37 §, komma att formellt omfattas av vad som sägs där. Bestämmelsen bör därför enligt Lagrådets mening ses över innan lagrådsremissens förslag förs vidare.

### **95 §**

Enligt den nu gällande lydelsen av paragrafens första stycke första meningen får beslut av en arbetslöshetskassa i ärenden om rätt till medlemskap enligt lagen överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det föreslås nu att även beslut om medlemsavgifter enligt lagen ska få överklagas hos sådan domstol. Lagrådet ifrågasätter om inte också beslut enligt 43 § om särskild uttaxering bör överklagas där.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 2009

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Odell, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Erlandsson, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Adelson Liljeroth, Tolgfors, Björling

Föredragande: Sven Otto Littorin

---

Regeringen beslutar proposition 2008/2009:127 Förbättrade och för-  
enkla villkor i arbetslöshetsförsäkringen, m.m.